

ŠKOLSKI LIST HRVATSKE NASTAVE U BAVARSKOJ

LIJEPA NAŠA

PROSLAVILI SMO MAJČIN DAN

SV. NIKOLA I BOŽIĆNI PRAZNICI

KAKO SMO PROVELI BOŽIĆ I BOŽIĆNE PRAZNIKE

ZLATNA RIBICA

NAGRADNI NATJEČAJ LITERARNIH I NOVINARSKIH RADOVA

OSVOJILI SMO PRVO MJESTO

Školski list

Hrvatske nastave u Bavarskoj, SR Njemačka

Broj 5, srpanj 2013.

školska godina 2012./2013.

www.hrvatska-nastava-bavarska.de

SADRŽAJ

Humanitarna akcija Vukovar	3
Proslava sv. Nikole u Münchenu	4
Božićni praznici	6
Običaji kraja mojih predaka	8
Uskrsni praznici i radionice	10
Studio Kubus oduševio najmlađu publiku u Bavarskoj	14
Kviz znanja Volim hrvatski	16
Proslava Majčinog dana	18
Zlatna ribica	22
Igra i gluma kao metode učenja	30
Okrugli stol o položaju nastave hrvatskoga jezika i kulture u Republici Austriji	32
Republika Hrvatska na putu u punopravno članstvo u Europskoj uniji	34
Nogometni turnir	36
Ispici, pa reci	37
Koko u Augsburgu	37
Moj grad	38
Naša nastavna mjesta	39

LIJEPA NAŠA

Školski list Hrvatske nastave u Bavarskoj
SR Njemačka
www.hrvatska-nastava-bavarska.de
Broj 5, lipanj 2013.

*List uredili i lektorirali učitelji
Hrvatske nastave:*

Anna Vrca
Tado Jurić
Kristina Krznar
Karmela Lukanović
Pavo Kovačević
Suzana Suman
Marijana Pinkert
Mirjana Budulica

Layout: Anna Vrca
Tisak: wir-machen-druck
Naklada: 750 primjeraka

*Niti jedan tekst ili fotografija se ne
smiju koristiti bez pismene suglasnosti
Koordinacije Bavarska*

Mali uvodnik

Pred Vama se nalazi peti broj školskoga lista Lijepa naša. Trudimo se biti zanimljiviji, ljepši i bolji, stvaramo, pišemo i crtamo po Vašoj volji. Želja nam je našim pisanim redcima oraspoložiti Vas, inspirirati za neke nove kreativne pothvate te informirati o svim aktivnostima Koordinacije.

Prelistavajući list, saznat ćete što se tijekom godine događalo u Hrvatskoj nastavi u Bavarskoj, čitat ćete zanimljive radove naših marljivih učenika, uživati u prigodnim šarolikim popratnim fotografijama te još jednom uvidjeti kako se trudimo biti bolji iz broja u broj.

Ovim Vas brojem želimo podsjetiti na najvažnije vrijednosti života. Brojni ispunjeni redci tekstova ukazuju na ono srcu najmilije i najtoplije - kao što je roditeljski zagrljaj, pravo prijateljstvo, vjera u dobrotu i iskrenost. Odabirom tema pokušali smo složiti mali mozaik koji će dodatno obogatiti Vaš život. Čarobnim riječima opisivali smo naše vitezice bez oklopa i mača, vile, kraljice – majke, pokazali smo zavidno znanje u poznavanju hrvatskoga jezika, povijesti i kulture naše domovine, sa srcem darivali male prijatelje u Vukovaru, izrađivali brojne maštovite predmete na prigodnim radionicama, glumili i ugostili glumce te još mnogo toga zanimljivoga.

Ovim brojem dio kolektiva se po završetku četverogodišnjeg mandata oprašta od nama dragih prijatelja u Bavarskoj, učenika, roditelja, kolega/ica i ostalih dragih suradnika. Neka Vam ovaj broj otvori oči za sitnice, svakodnevicu ispuni toplinom. Nadamo se da ćete spoznati kako je sloboda koju imamo i ljubav koju primamo nešto najljepše što trebamo zauvijek čuvati. Zabavljajte se uz naš list te ga s drugima podijelite, a neki novi učitelji i učiteljice te dio našeg uigranog tima će i dalje složno s radošću stvarati nove priče i rubrike.

*Dr. Tado Jurić, prof.
Koordinator hrvatske nastave u Bavarskoj*

HUMANITARNA AKCIJA VUKOVAR

U prosincu 2012. Koordinacija hrvatske nastave u Bavarskoj na inicijativu koordinatora HN u Bavarskoj Tade Jurića pokrenula je humanitarnu akciju prikupljanja darova za učenike Osnovne škole Nikola Andrić u Vukovaru. Akciji su se odazvali brojni roditelji učenika

koji pohađaju hrvatsku nastavu u Bavarskoj, a poglavito roditelji iz Münchena, Nürnberga i Rosenheima te Hrvatska katolička misija München kao i udruga Matica Hrvatska iz Münchena. Ukupno su prikupljena 264 paketa. Prilikom transporta paketa za Vukovar veliku

pomoć pružili su gđa Nediljka i g. Slavko Božić iz Münchena te konzul GKRH u Münchenu g. Ante Jović. Uz pakete brojni su učenici poslali i pisma te tako uspostavili kontakte sa svojim vršnjacima iz Vukovara.

PROSLAVA SV. NIKOLE U MÜNCHENU

Kao i proteklih godina tako smo i ove godine, **09. prosinca 2012.**, obilježili blagdan Svetog Nikole u HKM München prigodnim programom za djecu i roditelje. Zajednički program priredili su pjevači dječjeg zbora HKM u Münchenu, dječje folklorne skupine HKM te učenici Hrvatske nastave u Bavarskoj.

Učenici su zajedno sa svojim učiteljicama Karmelom Lukanović, Marijanom Pinkert i Kristinom Krznar pripremili nekoliko igrokaza i recitala, a uz pratnju na gitari koordinatora Hrvatske nastave u Bavarskoj, Tade Jurića, otpjevali su pjesme *Zvona zvone*, *Muzikaš* i *Ide zima*.

Učenici su krasnoslovlili sljedeće pjesme: „*Sveti Nikola je spreman*“ recitala Julia Eder; „*Dodi, dodi Božiću*“ izveli su Philipp Samardžija, Mario Babić i Roko Kavajin; pjesmu „*Nikolinje*“ recitali su Laura Križan, Ivan Stipić i Joshua Brückner, „*Naše božićne želje*“ krasnoslovlili su Helena Grizelj i Benjamin Bastalić te pjesmu „*Da mi je Božić brat*“ govorili su Borna Ravlić, Vittoria Putina i Jakov Bejić.

Glumački talent pokazali su nam kroz igrokaz „*Snjegović*“ Marija Medo i Gabriel Salapić kao i Lara Lucia Domazet te Kristina Knežević u igrokazu „*Pahuljice*“. Tko je to

sveti Nikola, a tko Krampus kroz igrokaz „*Sv. Nikola i Krampus*“ su nam dočarale Lea Gajić i Ivana Vukadin.

Isto tako, učenici hrvatske nastave u Münchenu nastupili su i na božićnoj proslavi održanoj 15. prosinca 2012. godine u dvorani Salesianum u Münchenu, a za nastup ih je pripremila učiteljica Kristina Krznar. Tamo su nastupili Marija Dovranić, Leonarda Pustahija, Gabriel Slipac i Matej Vukadin krasnosloveći pjesmu „Jaslice“. Pjesmu „Božić u duši“ govorile su Laura Slipac, Diana Patroi te Ivana Vukadin, a svoje lijepe želje za nadolazeći blagdan Božića svima prisutnima poželjeli su Angela Đuršinović, Nikolina Slipac, Karolina Slipac, Ivan Janjiš, Marijan Radoš, Laura Slipac, Borna Ravlić, Diana Patroi, Ivana Vukadin, Lara Jurković te Nela Moralić izvodeći recital sa slovima „Sretan Božić“.

Božićna proslava u Nürnbergu

BOŽIĆNI PRAZNICI

Moj brat i ja smo bili u prvom tjednu kod ujke i ujne u Frankfurtu. Tamo smo išli u centar grada, kitili bor, igrali se i gledali televiziju. Frankfurt ima jako visoke i lijepe kuće. Drugi tjedan smo slavili Novu Godinu u Nürnbergu. Pucali smo petarde i bili smo budni do 1:00 sat. U posjetu nam je došla polusestra Jelena iz Hrvatske. Njoj smo pokazali cijeli grad i bilo nam je jako lijepo sa njom. A i njoj je bilo lijepo sa nama. Ispod okićenog bora su nas još i pokloni čekali. Raspust je brzo prošao. Jelena je morala ići nazad a mi smo morali u školu. Bili smo svi jako tužni što je raspust brzo prošao.

Anabela Paunić
4.r, Nürnberg

Helena Krsak, 2.r., Rosenheim

Zapraznikesambilakodkuće. Provela sam ih lijepo. Zajedno smo ukrali jelku. Na Badnju večer sam bila u crkvi i gledala sam igrokaz o Isusovom rođenju. Dobila sam za Božić poklone i išla u crkvu. Jako je bilo svečano i u crkvi i kod kuće. Novu godinu sam čekala i radovala se raketama. Jedva čekam nove praznike.

Klara Božić, 3.r., München

Lea Šegrt, 3.r., Landshut

Za božićne praznike sam bila u Münchenu.

Ja sam se puno radovala kad sam ustala, bio je Božić. Pomogla sam mami da sve pripreмимо. Kasnije su moja baka, teta i moj rođak došli. I onda smo zajedno slavili. Ja i moj brat smo puno poklona dobili. Ja sam dobila mikroskop, naušnice i druge stvari. Za Silvestrovo smo ja i moj tata, moja mama i moj brat išli napolje i palili petarde. Kad smo ušli u kuću odmah smo išli spavati. Idućih dana sam išla u posjet mojoj drugoj teti. Isto tako sam se igrala napolju sa mojom prijateljicom. To su bili moji praznici.

Marlena Kristić
4.r., München

Pozadina: Giuliana Osterlcher, 2.r., Rosenheim

Božićna proslava u Würzburgu

Fabio Jurilj, 2.r., Regensburg

Božić se slavi jer se Isus rodio. Trebamo pjevati, radovati se ali isto se podsjetiti dobrote i ljubavi i odbaciti zlo od sebe. Ljubomoru, zavist i strah treba odbaciti i više vjerovati jedan drugome. Uvijek ali posebno u božićno vrijeme treba „izgraditi“ most do bližnjega. Ne smije vladati mržnja u te sretne dane nego bi čovjek trebao nositi radosti u srcu svojemu i biti pun zadovoljstava.

Za mene je taj blagdan jedan od najljepših, tada sam sretan, pun topline i mira. Volim pjevati, družiti se s najdražima i slaviti rođenje Isusa.

Božićno vrijeme nam pokazuje kako život može biti divan kada se ljudi vole, slažu i međusobno pomažu.

Božić nas uvijek potakne na razmišljanje i daje nam nadu da neće zavladata tama nego da će svijetlo pobijediti.

Andrej Safundžić,
10.r., Bad Reichenhall

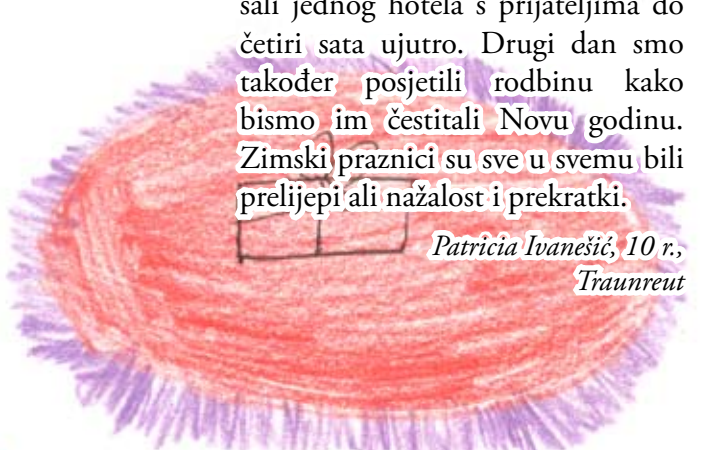
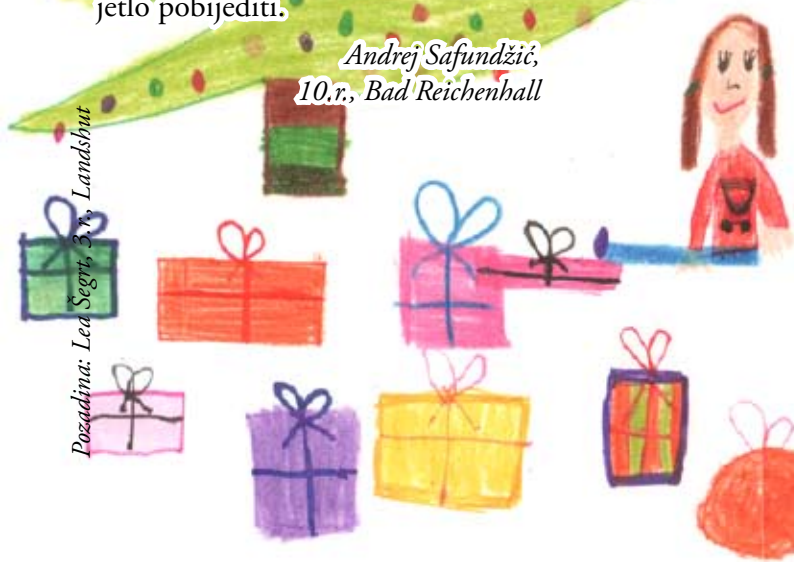
Ove godine smo Božićni raspust proveli u Hercegovini, u krugu naše obitelji. Naš djed je bolestan i morao je otići u bolnicu. Zato su naši roditelji odlučili da baka ne smije biti sama za Božić. Meni se to sviđjelo, i zato što dolje uvijek sija sunce, to znači možemo se vani igrati. Božićnu jelku smo sa tetkom također kitili i ujutro ispod nje i darove pronašli. Bio je ovo jedan lijepi Božić, jedino smo bili žalosni što i djed nije bio s nama.

Sara i Leo Paskal Gadže (9 i 7 godina)
Nürnberg

Za mene su zimski praznici najljepši praznici u godini jer je to božićno vrijeme, kada je sve okićeno i kada se raduješ Božiću jer ćeš biti sa svojom obitelji. Ja sam dva tjedna provela u Hrvatskoj sa svojom obitelji i tamo smo skupa dočekali Božić. Svi skupa smo slavili Božić u bakinoj i dedinoj kući u Dugom Selu blizu Virovitice. Ujutro na Badnjak smo ja, seka i brat okitili bor, prozore i ulazna vrata. Složili smo malu štalicu sa Isusom, Marijom i Josipom pod bor. Mama i baka su pripremali večeru a deda i tata su okitili kuću izvana. U osam sati navečer smo večerali a nakon jela je svatko otvorio svoje poklone, pa smo se spremali na polnoćku. Prvi i drugi dan Božića smo posjetili ostalu rodbinu i prijatelje da bismo im čestitali Božić. I doček Nove godine je bio nezaboravan. Ja i seka slavili smo u sali jednog hotela s prijateljima do četiri sata ujutro. Drugi dan smo također posjetili rodbinu kako bismo im čestitali Novu godinu. Zimski praznici su sve u svemu bili prelijepi ali nažalost i prekratki.

Patricia Ivanešić, 10 r.,
Traunreut

Pozadina: Lea Segrt, 3.r., Landsbut

OBIČAJI KRAJA MOJIH PREDAKA

Uskrs u Slavoniji

Moja je baka rodom iz Slavonije. Kad odem kod svoje bake za Uskrs, jako se veselim, a i njoj je drago što Uskrs slavimo svi zajedno. Mi djeca već znamo kada dođemo kod nje, odmah idemo na obližnje livade i tražimo cvjetice za bojanje jaja. Nekad nađemo brzo lijepe cvijetove a nekad tražimo dugo.

Kada konačno s cvjetićima, listićima, vlatima trave i sl. dođemo umorni kući, baka je već pripremila vodu i lučinu. Jedva čekamo da su jaja skuhanana jer se veselimo kad stavljamo sličice po jajima ili ih ukrašavamo. Onda majka ostavi samo jedno, svijetlo crveno jaje u hladnjak koje tamo mora ostati cijelu godinu.

Mama poslije priprema tijesto za kolače, a mi djeca uzimamo formice za kolačiće i pomažemo joj. Tata navečer ode van i sakrije uskrsna jaja i čokolade po dvorištu, koje mi djeca, sutra tražimo. I to nas zabavlja. Sutradan baka stavi na lijepi stolnjak košaricu sa sjenom u kojoj su jaja. Pored toga, na uskrsnom stolu su kobasice, šunka, juha, kolači i svega dobroga što su naša baka i mama priredile. I uskrsno veselje može početi.

*Milena Kolić,
7.r., Kolbermoor*

Nalazimo se u vremenu Korizme. To znači da su nedavno bile maškare i da će uskoro biti Uskrs. Za ta dva blagdana ne samo svaka država nego i sve regije i svako malo mjesto imaju svoje jedinstvene običaje. Iako živim u inozemstvu, pokušavam s obitelji te običaje održavati. Želim vam predstaviti običaje za maškare i Uskrs.

Za maškare se u rodnom mjestu moje majke, u zapadnoj Slavoniji pali Rade. Rade je lutka napravljena od slame. Njega se u utorak prije Čiste srijede objesi i zapali. Već u utorak ujutro svi stanovnici maskirani u razne kostime i čekaju poslijepodneve sate kada će se Rade zapaliti. Tim činom građani žele otjerati, tj. zapaliti sve loše, pokvareno i svako zlo. Nakon paljenja se svi nazočni zabavljaju i slave do kasno u noć. Ipak, samo do ponoći jer je slijedeći dan Pepelnica. Ja sa svojom obitelji naravno ne mogu zapaliti Radu, ali unatoč tome se maskiram i pokušavamo otjerati sve loše iz Stare godine.

Za Uskrs se naši obiteljski običaji ne razlikuju od tradicionalnih hrvatskih običaja. Prvo idemo na Cvjetnicu u crkvu posvetiti grančice masline. Na Veliki petak cijeli dan postimo. Zato za ručak imamo ribu. Slijedeći dan na Veliku subotu bojamo kuhana jaja i radimo pisanice. Također na Veliku subotu bere se trava za zekino gnijezdo. Uz sve to se na Veliku subotu također kuha šunka za Uskrs. Na sami Uskrs nakon buđenja provjerava se što je zeko stavio u gnijezdo. Nakon toga nosi se košara sa kruhom, mladim lukom, kuhanim jajima i kuhanom šunkom, na blagoslov u crkvu. To blagoslovljeno jelo je prvo što na Uskrs jedemo. Cijeli blagdan provodimo u okružju obitelji i pokušavamo pronaći najtvrdju pisanicu.

Opisao sam kakvi su običaji vezani za maškare i Uskrs. Naravno da ima još mnogo važnih blagdana te još više zanimljivih običaja u cijeloj Hrvatskoj. Svatko treba svoje običaje čuvati. Ne dopustimo da izumru. I mi u inozemstvu možemo s tim jedinstvenim običajima Hrvatsku promovirati, tako da postane još poznatija po cijelom svijetu.

*Filip Tomšić,
12.r., Augsburg*

Moj intervju s Morčićem

U mojoj domovini postoje mnogi lijepi gradovi: Zagreb, Dubrovnik, Split, Zadar, Rijeka... Ah, Rijeka! Pri pomenu Rijeke, ne mogu a da ne pomislim na Morčića. Zna li tko je Morčić? Ne znate? Ma i ja sam ga tek nedavno upoznala. Budući da mi se poznanstvo i razgovor s njim jako dopao, željela bih vam ga u ovom intervjuu predstaviti.

Ja: S obzirom na to da vas ovdje nitko ne poznaje, možete li nam u kratkim crtama ispričati nešto o sebi?

Morčić: Ja sam simbol grada Rijeke. Možeš me nositi oko vrata, na ruci ili na naušnicama. Osim toga, ja sam i maskota i zaštitni znak poznatog riječkog karnevala. O meni se priča da sam jako simpatičan, ljubak i ukrašen, a kao što vidiš i jako zgodan. Uz to, donosim i sreću.

Ja: Čitala sam razne legende o vama. Možete li nam pojasniti zašto i kako ste postali tako poznati?

Morčić: Sjećam se kao da je bilo jučer. Bilo je 16. stoljeće, a ja sam imao oko 19 godina. Bilo je to veoma teško vrijeme za Rijeku. Turci su prodirali na sjever i stigli su čak do Grobničkog polja. Situacija je bila veoma neizvjesna. Prijetila je opasnost da nas pokore, te da cijelo stanovništvo bude ubijeno ili protjerano. Strah svuda oko

nas! Žene i djeca su se sklonili u kuće i molili za spas i za božju pomoć." Kamenje neka sa neba zadrpa zlo, živi da ostanemo."

Ja sam sa ostalim muškarcima na kulu otišao da branim svoj grad. Dani su prolazili u borbi, a onda je jedna strijela iz moje ruke, vođena silom neobjašnjivom, pogodila turskog pašu u sljepoočnicu. Kada su Turci vidjeli da im je vođa pogođen, razbježali su se Grobničkim poljem. Tada se nebo otvorilo, te kamenjem zadržalo uspaničene Turke. Izdaleka su se još samo vidjeli razbacani bijeli turbani.

Svi mišljahu da je ta strijela bila odapeta iz ruku plemenitog Zrinskog, ali u biti sam to bio ja. Muževi riječki su u spomen na tu veliku bitku i na mene, dali izraditi ukrase za svoje supruge s mojim likom.

Tako sam postao vječan.

Ja: Dragi Morčiću, hvala na zanimljivom razgovoru. Nadam se da će mnogi koji vas upoznaju biti zadržani kao i ja. Nastavit ću obilaziti našu dragu Hrvatsku i istraživati legende te tako upoznati još mnogo zanimljivih osoba, događaja i običaja iz hrvatske prošlosti. Do sljedećeg susreta!

*Žana Komšić,
12.r., Kolbermoor*

Moje podrijetlo me vuče daleko u Hrvatsku nam domovinu, bolje rečeno Dalmaciju i dalmatinsku Zagoru. To područje poznajem pretežno u ljeto jer se uvijek za vrijeme mojih školskih praznika tamo nalazim. I uvijek sam se čudio zašto su tamo stare dobre bake uvijek u crno obučene i imaju po onim velikim vrućinama maramu na glavi. Dok mi mama nije objasnila da je to stara tradicija u tim krajevima. Prije su se žene uvijek tako oblačile, a kad bi postale udovice onda su stalno nosile crno. To je kao znak da svi već unaprijed vide da su one udovice. Za mene su te bakice uvijek tužno izgledale ali sada kad znam zašto su tako obučene shvaćam taj razlog. Moja baka ne izgleda još tako tužno jer ona ne nosi crnu maramu nego drugih boja. I nadam se da će tako još dugo ostati. Jer ne bih volio da i ona tako tužno izgleda.

*Luca Vorreiter,
4.r., Rosenheim*

USKRSNI PRAZNICI I RADIONICE

Ove godine su učenici GS an der Plinanserstraße uz pomoć svojih roditelja i učiteljice Kristine Krznar na poseban način obilježili blagdan Uskrsa.

Naime, u razredu su napravili kreativnu radionicu na kojoj su svi zajedno izrađivali različite uskrsne stolne ukrase, držače i košarice za jaja u obliku zečića i pilića. Isto tako, učenici su jaja svojim likovnim izričajem pretvarali u zanimljive i šarene pisanice koje su prvenstveno bojali i ukrašavali tradicionalnim hrvatskim načinima kao što je bojanje ljuskom luka i ukrašavanje motivima iz prirode, te izrada pisanica uz pomoć tuša i voska. U tome su učenicima pomagale prvenstveno majke koje su svoje znanje i načine bojanja pisanica prenijele i drugim zainteresiranim te su se tako učenici i svi prisutni upoznali s tradicionalnim načinima ukrašavanja pisanica iz različitih krajeva Hrvatske.

Laura Lovrić, 2.r., Würzburg

Nela Roso, 4.r., Würzburg

Uskrsne praznike proveo sam u Hrvatskoj i Italiji. Bio sam sa svojim roditeljima kod bake u Zagrebu pa smo onda krenuli u Padovu i Veneciju. Na uskrsno jutro tražio sam pisanice i poklone. Za uskrsni ručak jeli smo pečenu janjetinu. Poslije podne sam posjetio moju rodbinu te smo otišli na djedov grob. U Zagrebu sam bio u muzeju i vidio sam slike od Picassa. U Veneciji sam razgledao grad i crkve. Ono čega ću se još dugo sjećati je Venecija i gondole. Praznici su mi bili jako lijepi!

*Daniel Braun
2.r., Unterhaching*

Uskrsne praznike provela sam na otoku Braču. Tamo sam putovala sa svojim roditeljima, bratom i bakom. Na uskrsni dan baka je pripremila uskrsne sendviče u obliku zeca i obojala jaja. Od nje smo brat i ja dobili poklone i novce. Bilo je sunčano i lijepo vrijeme i išla sam s tatom pecati ribu. Nažalost bez uspjeha jer nismo ništa upecali. Na povratku smo bili kod rođakinje Lare u Karlovcu. Najviše bih voljela da je stalno sijalo sunce.

*Nela Moralić
2.r., Untehaching*

Uskrsne praznike provela sam u Njemačkoj sa svojom obitelji: mamom, tatom i sestrom.

Na samo uskrsno jutro za doručak smo jeli posvećeno jelo. Na stolu je bilo šunke, sira, kuhanih jaja, kruha i soli. Mama kaže da se blagoslovljeno jelo ne smije baciti pa smo morali sve pojesti! Igrali smo i igru tako da smo jedan drugom kucali s jajima i onaj čije jaje ostane na kraju cijelo mora to jaje pojesti. Kuću i uskrsni stol ukrasili smo uskrsnim jajima – pisanicama i zečevima.

*Nina Rašić
4.r., Unterhaching*

Andrea Lovrić, 4r., Würzburg

Uskrsne praznike provela sam u Hrvatskoj s mamom, tatom i sestrom. Uskrsno jutro sam provela tako da sam tražila pisanice koje je zeko sakrio pod šupom jer je padala kiša. Za doručak je uskrsni stol bio pun posvećenog jela: kruha, šunke, kulena, sira, jaja i svježeg luka te soli.

Kratko pred Uskrs imala sam rođendan. Za poklon sam dobila janje i novce.

Da bih mogla vratiti vrijeme poželjela bih za praznike samo više sunca.

*Matea Stepić
3.r., Nürnberg*

Marina Grgić, 8.r., Traunreut

Marcel Risonjić, 5.r., Neufahrn

Marco Frei, 4.r., Traunreut

Rosenheim

Isabella i Johanna Klose, München

Moji preci dolaze iz sjevera Hrvatske, iz Hrvatskog zagorja i Međimurja.

Opisat ću međimurske uskrsne običaje. Kao i u drugim djelovima Hrvatske, bojanje jaja (pisanica), pečenje kolača, kuhanje šunke i čišćenje hrena. Cijeli tjedan prije Uskrsa čisti se dvorište i voćnjak te se sakuplja granje na veliku hrpu koje će se iskoristiti na Veliku suobtu.

U predvečerje Velike subote, svi mi koji smo skupljali granje na hrpu, zapalimo krijes koji mi zovemo „vuzmenka“. Isto tako ljudi se druže, pečemo kobasice i slavimo Isusovo uskrsnuće dugo u noć uz plamen vatre.

Na uskrsno jutro, cijela obitelj ide u crkvu na misu na koju se nosi košarica napunjena šunkom, jajima, kolačima, solju i mladim lukom na blagoslov. Kad dođemo doma onda svi zajedno uživamo u blagodatima uskrsnog stola. Kada završimo onda moja baka i djed sakriju jaja za moju malu seku koja ih mora tražiti. Kasnije uživamo u ručku i kolačima gdje je najvažnije zajedničko obiteljsko druženje i ljubav.

*Monika Bočkaj
8.r., Nürnberg*

Antonio Barišić, 3.r., Kolbermoor

Kolbermoor

Helena Safundžić, 2.r., Bad Reichenhall

München

Za uskrsne praznike išao sam s roditeljima u domovinu kod djedova i baki. Jako volim uskrsne praznike zbog priprema za Uskrs gdje i ja pomažem. S didom sam kuhao šunku. Bilo je veselo i s mamom, sekam i bratićem bojati jaja. Mama je na uskrsno jutro nosila u crkvu posvetiti košaricu s hranom. Kasnije smo svi zajedno išli u crkvu na misu i bilo je jako lijepo i svečano. Poslije smo kod kuće lupali pisanice i zezali se.

Kako je i običaj, pomolili smo se Bogu i uživali bogatu uskrsnu trpezu. Kod nas se na taj dan slavi samo sa najbližima, a idući dan, na Uskrsni ponedjeljak, smo posjetili rodbinu i čestitali im. Ponovo ću imati lijepe uspomene na dane Uskrsa gdje sam se puno igrao sa prijateljima i obitelji.

Nakon tih lijepih dana, praznici su brzo završili i mi smo morali ići natrag našim obavezama.

*Borna Ravlić
2.r., München*

Za uskrsne praznike bila sam u Hrvatskoj. Prvo sam bila u Zagorju kod bake Ruže. Tamo imam puno rodbine koji imaju malu djecu s kojima se volim igrati. Poslije par dana išli smo u Međimurje u selo Domašinec gdje sam bila kod druge bake i djeda. I tamo imam puno prijatelja, a najbolji su mi Valerija i Josip. Kod bake Drage imam svoje ljubimce: mačka Mikija i psa Janija. Nakon par dana išli smo kod prabake u Gardinovec, tamo smo jeli šunku koju smo prije nosili u crkvu na blagoslov. U košaricu s hranom stavili smo i pisanice koje smo svi zajedno nekoliko dana prije obojali. To su bili moji praznici!

*Barbara Bočkaj
4.r., Nürnberg*

Marco Frei, 4.r., Traunreut

München

Bad Reichenhall

STUDIO KUBUS ODUŠEVIO NAJMLAĐU PUBLIKU U BAVARSKOJ

Umjetnička organizacija Studio Kubus gostovala je sa svojim programom 'Maštodrom' u Augsburgu na poziv Hrvatske nastave, Koordinacija Bavarska, a uz podršku Hrvatske katoličke misije Augsburg.

Studio Kubus umjetnička je organizacija koja već sedam godina provodi sustavnu i multidisciplinarnu edukaciju u području izvedbenih umjetnosti, a prošlog je ljeta pokrenula i program vlastitih produkcija. U tu svrhu kreirali su program 'Maštodrom' namijenjen najzahtjevnijoj publici, onoj od 4 do 10 godina, a koji

uz dvije predstave inspirirane La Fontaineovim basnama: Lasicu na tavanu i Zlatnu koku, uključuje kratku radionicu za najmlađe gledatelje pod vodstvom školovanih pedagoga i psihologa.

Rezultate radionica iz prvog ciklusa izvedbi publika je tijekom

ljetnih mjeseci mogla razgledati i na izložbi u zagrebačkom Kinu Europa, a koja je privukla veliku pažnju djece, staratelja, odgajatelja, ali i profesionalaca u izvedbenim umjetnostima.

Vrijednost cjelokupnog programa 'Maštodrom' prepoznata je i u inozemstvu pa je od 2. do 4. veljače, Studio Kubus isti predstavio i u Bavarskoj, točnije u Augsburgu u kojem je gostovao na poziv Koordinacije hrvatske nastave, a uz podršku Hrvatske katoličke misije Augsburg.

U takav program idealno se

uklopila predstava 'Lasica na tavanu', koju su za polaznike hrvatske nastave odigrale Ines Cokarić, Sanja Mataga i Ana Takač, a po tekstu koji je prema La Fontaineu napisala Simona Dimitrov Palatinuš i režirala Nora Krstulović.

Izniman uspjeh prvog inozemnog gostovanja Studija Kubus potvrđuju i novi pozivi za izvedbe i gostovanja, a koja, jedno od najmlađih domaćih kazališta, planira realizirati do konca sezone.

Hrvatska nastava - Koordinacija Bavarska u društvu s glumicama

KVIZ ZNANJA VOLIM HRVATSKI

20. travnja 2013. održao se kviz znanja „Volim hrvatski“. Poučeni odličnim iskustvom sa kviza koji se prošle godine održao i u kojem su učenici pokazali izvrsno poznavanje hrvatske povijesti, ove godine su učitelji i učiteljice hrvatske nastave odlučili učenike pripremiti za novi kviz u kojem je cilj bio pokazati znanje hrvatske gramatike.

Kviz se održao u HKM München s početkom u 14.30 sati. Sudjelovalo je pet natjecateljskih skupina iz raznih nastavnih mjesta Hrvatske nastave Koordinacije Bavarske.

Svaka je natjecateljska skupina

pokazala odlično poznavanje gradiva hrvatske gramatike, no u finale su ušle dvije skupine; Waikiki (učenice iz Landsberga i Neufarna) i prošlogodišnja pobjednička skupina RO-MI (učenici iz Rosenheima i Münchena) i to sa izjednačenim bodovnim stanjem.

Činilo se da nema pitanja na koje skupine u finalu ne bi mogle pronaći odgovor, no na kraju, sa bodom razlike, ipak se skupina Waikiki pokazala kao skupina sa najviše znanja, kako u gramatičkim pitanjima tako i u poznavanju hrvatske glazbe.

Svi sudionici kviza dobili su pohval-

nice i prigodne darove, a pobjedničke skupine još i malo vrijednije nagrade (glazbene CD-e, knjige, video igrice).

Ovim putem zahvaljujemo fra Borisu i našim učenicima koji su doputovali iz raznih dijelova Bavarske te i ovaj put pokazali koliko je važno ali i zabavno njegovati svoj materinski hrvatski jezik.

Natjecateljska skupina Hrvatska u srcu

Natjecateljska skupina RO-MI

Pobjednička natjecateljska skupina Waikiki

Natjecateljska skupina Waikiki

2. osvojeno mjesto: skupina RO-MI

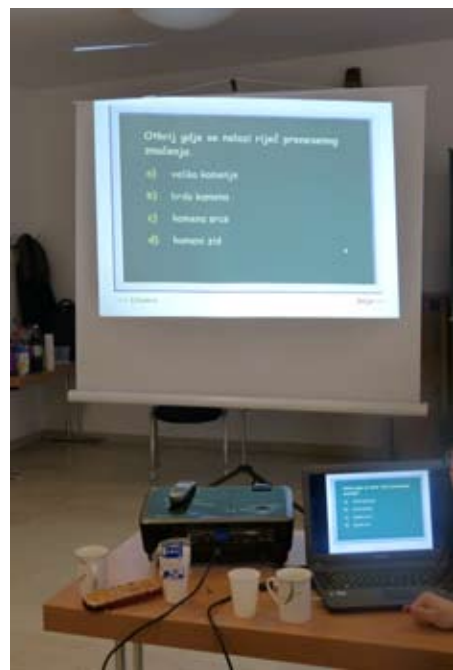
3. osvojeno mjesto: skupina Lijepa naša

Natjecateljska skupina Split

Natjecateljska skupina Lijepa naša

Na kvizu znanja „Volim hrvatski“ sudjelovali su:

Ana Lea Majstorović, Lara Pavelko, Jana Marić, Matea Majstorović, Iva Marić, Sandro Prodanović, Katjana Kosić, Sara Dragičević, Nikola Kavelj, Julia Šegrt, Patrick Bures, Matteo Šimić, Lucija Galešić, Kristina Božić, Lara Knežević, Ana Vrkić, Anna Franjko, Victoria Hendija, Gloria Hendija, Emily Schlums, Katarina Blažević, Lucija Kostić i Marina Sumić.

Proslava Majčinog dana u Münchenu

PROSLAVA MAJČINOG DANA

Ove je godine, nešto ranije nego li je to uobičajeno, u nedjelju 28. travnja 2013. godine, obilježen Majčin dan u kapeli bl. Alojzija Stepinca u HKM München.

U sklopu svete mise, predvođene fra Borisom Čarićem, a umjesto uobičajene propovijedi, svečanost i posebnost ovog dana svojim su anđeoskim pjevanjem uveličali pjevači dječjeg zbora Hrvatski slavuji predvođeni sestrom Nikolinom Bilić. Oni su svoj glazbeni repertoar pjesama tematski vezanih uz drage nam majke, upotpunili prekrasnim recitalom koji su nam kazivale djevojke.

Učenci hrvatske nastave u Bavarskoj, predvođeni učiteljicama Karmelom Lukanović i Kristinom Krznar te koordinatorom hrvatske nastave u Bavarskoj Tadam Jurićem, koji je ujednom bio i glazbena pratnja na gitari, ovu su svetu misu uveličali pjesmama i stihovima o majkama te pjesmom „Mama ti me voliš“. Na ovoj proslavi, bilo krasnoslovom ili pjesmom, svoje lijepe želje najdražim mamama, uputili su učenci hrvatske nastave svih nastavnih mjesta Münchena i okolice.

Svim dragim mamama i bakama želimo sretan Majčin dan!

Proslava Majčinog dana u Nürnbergu

Ona je 1,65 m visoka i pije svako jutro kavu. Ima plavu izvijenu kosu i smiješni karakter. Nikad ne nosi ni suknje niti haljine. Puno se smije. Voli praviti kolače.

Voli slušati viceve i voli hodati svaki dan. Prije je pušila ali skoro 2 godine ne puši. Voli voće i jede ga svaki dan. Najdraža serija joj je "Inspector Barnaby". Ne voli gledati utakmice i dnevnik. Ona voli ljetu i more. Ona pravi puno sport. Može prelijepo crtati. Ona je moja MAMA.

*Jana Marić
7.r., Landsberg am Lech*

Patricia Vidović, 7.r., Freising

Vedran Tasić, 7.r., Freising

Proslava Majčinog dana u Ingolstadt

Borna Ravlić, 2.r., München

Proslava Majčinog dana u Ingolstadt

Proslava Majčinog dana u Nürnbergu

Marina Sumić, 6.r., München

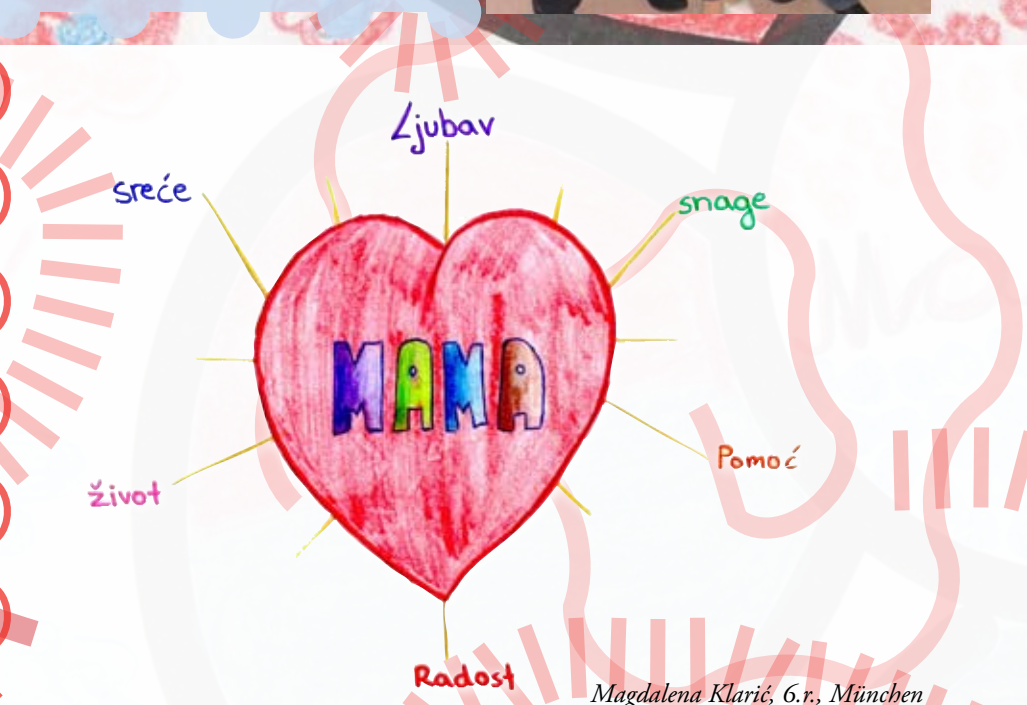
Ova osoba ima crnu kovčavu kosu i smeđo-zelene oči. Nije debela i nije mala. Kada ujutro ustane mora popiti čašu vruće vode, da bi se probudila. Ne voli čokoladu i njemački sladoled, ali voli klasičnu muziku i kisele jabuke. Ona svira klavir, dirigira i pjeva. Rođena ja u Ukrajini, u glavnom gradu Kijevu. Ima jednog sina i dvije kćeri. Voli jako životinje, a najviše pse. Ja nju jako volim, zato što ja najbolja mama na svijetu.

*Lara Pavelko
6.r., Landsberg am Lech*

Ova osoba ima plavu i smeđu kosu i kad se okupa joj je kosa malo izvijena. Ona je možda 1 metar i 70 centimetara visoka i kad je bila beba, imala je najveći nos koja beba može imati. Ali ona svaki put kaže da je to sjena i da joj nije bio tako veliki nos. Ona ne može bez kave, jer kad je ne popije, poludila bi. Ona najčešće voli praviti kolače, koji su za mene najbolji na svijetu, ali ona je jedna skroz dobra umjetnica. Ona ja moj superstar i najbolja mama na svijetu.

*Iva Marić
9.r., Lansberg am Lech*

Magdalena Klarić, 6.r., München

Moja mama ima 41 godinu i lijepa je. Ona kuha za mene, i to dobro, i pazi na mene. Ima lijep osmijeh i dobra je. Uvijek čita na kindle-u.

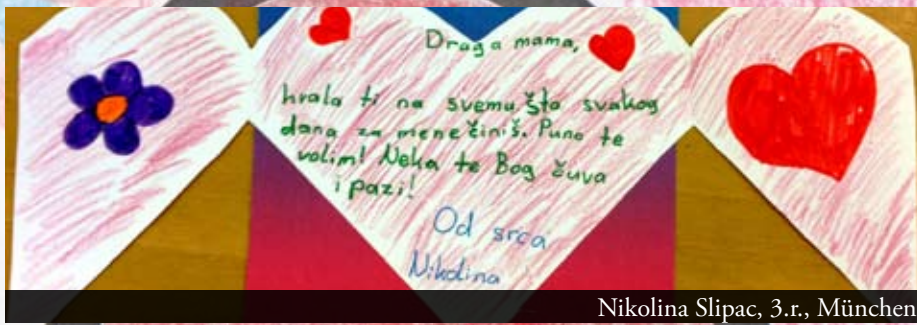
*Noah Lukač
5.r., Ingolstadt*

Danijela Kolić, 5.r., Kolbermoor

Nikolina Slipac, 3.r., München

Moja mama ima smeđe oči. Ona rado peče kolače. Mama me vodi u školu i pomaže mi pisati zadaću. Kad sunce grije ja i moja mama idemo šetati. Moja mama je meni najbolji prijatelj.

Lea Rotim
1.r., Ingolstadt

(pozadina) Fabio Protuder, 4.r., Bad R.

Milena Kolić, 7.r., Kolbermoor

Moja mama ima 40 godina. Ima zelene oči. Moja mama ima svijetlu kosu. Ona je niska. Voli jesti slatko. Moja mama ne voli šetati, stroga je i glasna. Ona voli obući hlače, a ne voli obući haljinu kad ide raditi.

Leon Vidović
3.r., Weilheim

Lara Knežević, 5.r., München

Moja mama je jako dobra i strpljiva osoba. Ona ima sjajne plave oči i kratku smeđu kosu. Njene ruke su nježne i tople. Svakim njenim dodirnom osjetim njenu ljubav. Moja mama je često nasmejana i vesela, ali ponekad može biti stroga i ozbiljna. Ja volim svoju mamu jer ima veliko srce i znam da će mi ona u svakoj situaciji pomoći. Moja mama nije samo nježna prema meni, nego i prema mojim prijateljicama i prijateljima. Kada je moja mama u društvu s njenim prijateljicama, ona je isto radosna i vesela. Moja mama pristupa svakome poslu ozbiljno, a tako i mene odgaja. Zahvaljujem Bogu što mi je darovao takvu dobru mamu.

Patricia Vidović, 7.r., Freising

Moja mama ima 38 godina i srednjeg je rasta. Ona je mršava i njena kosa je smeđa i kratka. Boja očiju je smeđa. Ona voli voziti bicikl i praviti kolače. Voli ih i jesti. Voli piti vodu i sve voli jesti. Rado nosi hlače i ne voli kad ja i moja sestra ju ne slušamo. Jako je dobra i ona je najbolja mama na svijetu.

Sara Pavlič
4.r., Weilheim

Victoria Hendija, 7.r., München

Kristina Rašić, 8.r., Dachau

Moja mama ima 44 godine i jako je stroga. Ona voli ići u shopping, moja mama voli čitati. Ne voli kuhati, ali zato peglati, tuširati se i uvijek me sili da se tuširam. Ona voli voziti bicikl, moja mama se voli kod ručka najesti. Velika je kao i učiteljica. Ona ne voli kad sam zločesta. Moja mama voli oblačiti suknje.

Anna-Marija Jurić
2.r., Weilheim

Ona je lijepa. Ima kratku smeđu kosu. Oči su joj isto smeđe i lijepe. Ona je visoka. Ima duge noge. Najljepša boja joj je zelena/plava/ružičasta. Drago joj je sve činiti za nas. Voli gledati ljubavne filmove. Voli piti kave s prijateljicama. Igra rado s nama igrice i voli otići negdje. Radi od ponedjeljka do petka do 15:00 ili 16:00 sati. Vozim me skoro svugdje di hoću i volim je i ona voli mene. Ona je moja mama!

Laura Vujinović
4.r., Augsburg

Weilheim

ZLATNA RIBICA

IZ DALJINE SLUŠAM RIJEČI DOMOVINE

Jezik moje domovine

Hodam ulicama, ovdje gdje sam rođena;
parkovima, trgovima i odjednom,
čujem riječi jezika koji razumijem
I kad čujem svoj jezik da netko govori
Onda mi se srce puni toplinom
Oko ušiju i vrata i po cijelom mom tijelu,
Kao da milijun malih mravi liže
Imam osjećaj kao da sam u mojoj domovini
Kao da pričam sa svojom rodbinom, prijateljima i
Ljudima koje poznajem od malena
I tada sam sretna
I to mi je dovoljno

Danijela Kolić, 5.r. Kolbermoor

Bilo je to ujutro, 24. svibnja 2013. kada sam pročitala novu e-poštu i ne vjerujući upravo pročitanim tekstu, čitala još jedanput pa još jedanput i onda od radosti uzviknula: JEEEEEEEE!!! A e-pošta je glasila ovako:

*„Poštovana gđo. Lukanović,
Velika mi je čast i zadovoljstvo obavjestiti Vas da je prosudbena komisija 10. Natječaja literarnih i novinarskih radova „Zlatna ribica“ u organizaciji Hrvatske matice iseljenika – Rijeka, upravo rad jedne od Vaših učenica proglasila najboljim.*

Danijela Kolić, (5.r. Kolbermoor) sa svojim literarnim radom na zadanu temu „Iz daljine slušam riječi domovine“ osvojila je prvu nagradu u dobnoj skupini od 6 do 12 godina.

Čestitke Vašoj učenici i Vama, kao i zahvala na mentorskoj pomoći koju ste joj pružili. Nadam se da će Vam to biti poticaj da i sljedeće godine sudjelujete u našem natječaju i time pomognete u našim nastojanjima očuvanja hrvatskog jezika i hrvatske kulture.

S štovanjem,

*Dean Miculinić
Hrvatska matica iseljenika
– Rijeka“*

Odjednom mi je u sjećanje došla slika tihe, mirne djevojčice, tada učenice drugog razreda, koja je na zadanu temu Majčinog dana napisala:

DJELO MOG SRCA

Moram vam nešto otkriti. Nisam nikome još do sada rekla što je za mene mama. Mama je jedno djelo mog srca. Uvijek je tu kada nešto trebam i ja to tako volim.

Toliko mi se sviđjela iskrenost, dosjetljivost i poruka ljubavi Danijelinog kratkog sastavka, da sam odmah zapamtila svaku riječ.

Kada sam obavijestila obitelj Kolić o Danijelinom uspjehu, bili su pozitivno iznenađeni i neopisivo sretni. Zajedno smo još jednom pročitali njezin nagrađeni rad i tada su majčine oči zasuzile...od sreće, ljubavi i ponosa. Prepoznala sam tada onu mamu iz Danijeline kratke priče i u njenim očima pročitala: Danijela je djelo mog, majčinog srca.

U izdvojenom okviru pročitajte prvonagrađeni literarni rad i

otkrijte još jedno njezino „djelo ljubavi.

...

Poslije uručivanja diplome, odlučili smo u školi s Danijelom napraviti kratki intervju, koji je vodila učenica 7.r. hrvatske nastave Kolbermoor, Xenia Matea Bićanić:

Xenia: Danijela, čestitamo ti na osvojenom prvom mjestu „Zlatne ribice“. Možeš li nam opisati kako se osjećaš i što za tebe znači ova nagrada?

Danijela: Osjećam se odlično. Ovo je za mene zaista jedna velika čast, pobijediti na ovakvom natječaju.

Xenia: Na natječaj „ZR“ se odazvalo 258 učenika sa 35 učitelja – mentora iz 7 država : Crne Gore, Italije, Makedonije, Njemačke, Poljske, Srbije i Švicarske. Što ti govore ovi

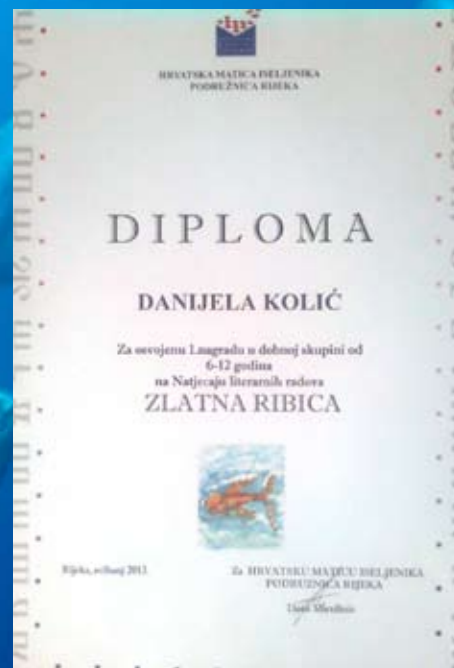
MOJ HRVATSKI

Zaplakao sam hrvatski
progovorio hrvatski
hrvatskim govorim
šapućem hrvatski
šutim hrvatski
sanjam hrvatski
i na javi sanjam hrvatski
volim na hrvatskom
volim hrvatski
pišem hrvatski
kad ne pišem, ne pišem hrvatski
sve mi je na hrvatskom
hrvatski mi je sve.

Pajo Kanižaj

Pobjednica s ponosnom učiteljicom

podaci?

Danijela: Govore mi jako puno: toliko učenika i zemlja je sudjelovalo u natječaju, a moj rad je proglašen najboljim!!! Govore mi da smo mi ipak u Europi i Europa je nešto veliko, kao i ova nagrada.

Xenia: Natječaj je nagradni. Kao prvonagrađena učenica dobila si diplomu i boravak u ljetnoj školi Hrvatske matice iseljenika u Novom Vinodolskom. Raduješ li se tome i želiš li ići u N.Vinodolski?

Danijela: Naravno, radujem se jako. Već se veselim upoznati nove prijatelje, družiti se, nešto novo naučiti i lijepo se provesti.

Xenia: I na samom kraju razgovora, što želiš poručiti svojoj učiteljici – mentorici i svim učenicima hrvatske nastave?

Danijela: Poručujem svim učenicima da pokušaju i sljedeće godine pisati literarne radove i želim im da osvoje nagrade ili da pobijede kao ja. A učiteljici želim poručiti da ne odustane u svom radu i da uvijek pokušava s učenicima još više nagrada osvojiti.

Hvala Danijela na ovom kratkom razgovoru. Želimo ti puno uspjeha i još puno sličnih nagrada.

I neka moje riječi radosti, iskrenog zadovoljstva i zahvalnosti, upućene e-poštom u HMI - Rijeka, odjeknu diljem *Lijepa naše*:

„Poštovani gospodine Miculinić, iskreno se zahvaljujem na Vašoj čestitci i priznajem da se neopisivo radujem uspjehu moje učenice na osvojenoj prvoj nagradi. Željela bih izraziti svoju zahvalnost i prosudbenoj komisiji ZR, koja je

prepoznala jednostavnost i lakoću izraza nagrađenog literarnog rada, kao i iskrene osjećaje, odnos i dubinu ljubavi prema hrvatskom jeziku jedne jedanaestogodišnje djevojčice. Nastojim uvijek kod učenika pobuditi i razvijati ljubav prema hrvatskom jeziku, prema Hrvatskoj kao domovini svih Hrvata i trudim ih se naučiti da je hrvatski jezik najveće nacionalno blago svakog Hrvata. Ova nagrada učenice Danijele mi je posebno draga jer se upravo u njoj ogleda dio mog učiteljskog truda i nastojanja da “hrvatski jezik Hrvatima ne postane strani jezik”.

*S poštovanjem,
Karmela Lukanović”*

IZ DALJINE SLUŠAM RIJEČI DOMOVINE

Želim da ti kažem najiskrenije riječi
koje ti imam reći,
ali se ne usuđujem, bojeći se da bi
me mogla ismijati.

Smijem se samoj sebi.

Olako uzimam svoju bol
strahujući da bi to mogla učiniti.

Iz daljine slušam riječi domovine
Želim da upotrijebim najsrdačnije
riječi što imam za te,

ali se ne usuđujem,

želim i sanjam da sjedim mirno
pored tebe, ali se ne usuđujem,
jer bi mi srce iskočilo od radosti.

Zakopavam se lažnim riječima,
uzimam i nosim svoju bol.

Iz daljine slušam riječi domovine
Želim da te ne ostavim zauvijek, ali
se ne usuđujem

Strah me hvata da bi mogla otkriti
moju slabost.

Zato ponosno dižem glavu i
dolazim često i veselo u tvoje toplo
krilo,

koje uvijek ima širom otvorena
vrata za sve

Iz daljine slušam riječi domovine

Klara Dragičević, 5.r., München

Idem u hrvatsku školu. Tamo
moramo pričati na hrvatskom.
Čak iako neke riječi ne znamo,
puno učimo. Doma isto pričam s
roditeljima na hrvatskom. A u hrvatskoj
školi radimo zadatke. Ti zadaci
su u bilježnicama. U bilježnicama
su priče. Mi ih pročitamo, i na to
rješavamo zadatke. Čak iako sam
daleko od Hrvatske, sretna sam da
na televiziji gledamo hrvatske pro-
grame.

Nika Tikvica, 3.razred, München

Zove me moje more i lijepa priroda.

Volim ići s tatom, mamom i sekam
na praznike.

Najviše mi nedostaje mi more i ribe
i lijepa glazba kao i moj djed i baka.

Volim ići u Hrvatsku zato što je u
domovini uvijek lijepo vrijeme i jer
mogu jesti sladoled.

Kad završe praznici i kad se vratimo
u Njemačku onda sam žalosna.

Nikolina Đurić, 2.r., Dachau

Martin i Andreas, Traunreut

Patricia Ivanešić, 10.r., Traunreut (pozadina)

Leonardo Kvolik, 2.r., Dachau

Puno toga me privlači mojoj domovini. Iznad svega je to moja obitelj i rodbina. Pružaju mi veliku sigurnost i čine me radosnom. Mojoj tetki mogu sve povjeriti u znanju da neće nikome dalje odati! A moja rodica Ema mi je kao moja rođena sestra.

Ujaci i ujne su isto uvijek tu ako ih trebam. Kada mi dođe moja tetka iz Hrvatske jako se radujem na početku, ali kad dođe vrijeme vraćanja jako mi je žao zato što znam da je neću opet duže vremena vidjeti.

Kada idem sa svojim ujcima i svojom rodicom Emom pecat na Savu, mislim da nema ništa ljepšeg na svijetu. Najljepše je kada ulovimo ribu, ponekad je ostavimo na životu, a nekada je pripremamo za večeru.

Ljeti idemo na more, a kada ga ugledam, onako prekrasnog, mislim da je raj na zemlji.

To sve i još puno više privlači me mojoj domovini!

Marijana Friedl
6.r., Würzburg

Zovem se Julia Salapić. Moji su roditelji rodom iz Hrvatske. Ja sam rođena u Njemačkoj ali se smatram Hrvaticom. Kada netko samo spomene ime moje Domovine, to me odmah podsjeti na lijepo plavo more, lijepe planine i prekrasnu netaknutu prirodu. Jako volim ići u Hrvatsku jer tamo imam puno rodbine i prijateljice. Najviše svoga slobodnog vremena provodim u lijepom gradu Trogiru, koji se nalazi na obali Jadranskog mora. I tako, dok živim i rastem u Münchenu, uvijek rado slušam riječi o svojoj domovini, koja mi jako nedostaje.

Julia Salapić, 4.r., München

Moja domovina je Hrvatska i ona me uvijek podsjeća na djeda i baku, na bratiće i sestrične, na ljubav... Kad zatvorim oči i pomislim na Hrvatsku vidim more, sunce i mislim na praznike pune smijeha i igre. Nažalost u Hrvatskoj provodim manje vremena i Hrvatska mi uvijek nedostaje i svaki put se iznova radujem odlasku tamo i susretu sa svim tim ljudima koji imaju sreću tamo živjeti. Poželim i svaki put kad odlazim najradije sve to što je lijepo ponijeti sa sobom, a najviše mog bratića Dominika koji mi najviše nedostaje. Moji roditelji sa mnom često pričaju o Hrvatskoj i kroz učenje o Hrvatskoj u hrvatskoj školi osjećam se bliže svojoj domovini. Volim čitati stripove na hrvatskom jeziku i već sam ih dosta pročitao, a s mamom čitam i knjige na hrvatskom. Pokušavat ću i dalje održavati vezu sa svojom domovinom, s mojim bližnjima i sa svim što mi je drago u Hrvatskoj, odlazeći tamo na praznike i telefonirajući.

Gabriel Gajić, 3.r., München

Augsburg

Antonio Franjko, 3.r., Muenchen

Nürnberg

Zovem se Kristina i imam osam godina.

Moji roditelji su iz Hrvatske, ali ja i moja braća smo rođeni u Njemačkoj. Tu živimo, idemo u vrtiće i školu. Volim ovdje živjeti i lijepo mi je, ali svake praznike rado idem u Hrvatsku. Iako se svaki put dugo vozimo automobilom, uvijek sam jako uzbuđena i jedva čekam da stignemo. U Hrvatskoj imam dedu i bake, strica i tetu, rodbinu i puno prijatelja s kojima se uvijek rado igram.

Svako ljeto sa svojom obitelji idem na naše lijepo Jadransko more, na

otok Krk. Tamo su jako lijepe plaže na kojima uvijek tražim školjkice i neobične kamenčiće, plivam i ronim – UŽIVAM!

Prošlo ljeto sam na moru bila sa svojim najboljim prijateljima iz Zagreba: sa Miom i Mihaelom. Svakog dana smo išli na plažu, skakali u vodu, jeli puno sladoled, šetali se i igrali u parku. To mi je bilo najljepše ljetovanje do sada.

Ali nažalost, svakim praznicima dođe kraj i opet se moramo vraćati za Njemačku, svatko svojim obavezama. Svaki put sam tužna što se moram oprostiti od

svoje rodbine i prijatelja jer znam da ih opet dugo neću vidjeti. Ali se veselim novim praznicima i ponovnom dolasku u Hrvatsku jer znam da će mi biti lijepo i da ću doživjeti mnoge nezaboravne trenutke kao i svaki put do sada.

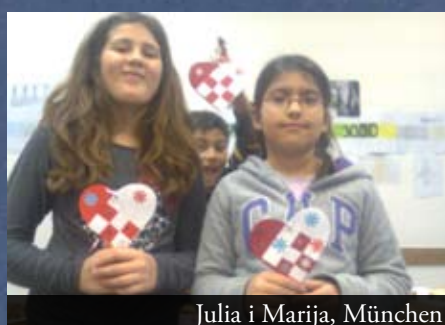
Hrvatska, to je moja domovina!

Kristina Knežević
2.r., München

Jedne ljetne subote rano ujutro, dok su svi ljudi spavali smo krenuli dolje za Hrvatsku. Putovali smo tri sata kad smo došli u Austriju. Na prvoj benzinskoj gdje uvijek skrećemo smo stali da se odmorimo i da kupimo vinjetu. Tražili smo parkirno mjesto i našli smo ga. Izašli smo iz auta da se malo prošetamo i da rastegnemo noge. Tako šetajući ugledali smo bus iz kojeg izlaze turisti iz Kine. Jedan braćni par koji je prišao k nama pitao nas je na engleskom: „Hoćete li se slikati s nama?“ Moja sestra je to razumjela i rekla da može. Kad smo se slikali pitali su nas odakle smo. Mi smo im rekli: „Iz Hrvatske.“ Ona se

nasmijala i rekla na hrvatski: „Hvala i doviđenja.“ Mi smo se pitali otkud ona hrvatski zna, ali odgovor nismo dobili jer su oni već ušli u bus. A i mi smo morali dalje.

Ivan Goran Blažević, 4.,
Augsburg,

Julia i Marija, München

Ja imam dvije domovine, Hrvatsku i Njemačku. Slušam hrvatski jezik kod kuće, u crkvi, na televizoru i kod prijateljice. Uvijek se sjetim Hrvatske kad jedem ribu i slušam muziku. Ja sve razumijem, a kad ne mogu razumit pitam roditelje. Volim pričati hrvatske riječi. Ima isto riječi koje su iste u hrvatskom i u njemačkom. Na primjer, balkon, šal, šport i auto.

Nina Mikolic, 4.r.,
Gersthofen

Antonio Marić, München

Ja sam jedna curica koja ima 9 godina i živi u Njemačkoj. Moja obitelj i ja smo Hrvati. Kod kuće pričamo hrvatski a u školi njemački jezik. Svake godine idemo na odmor u Hrvatsku. Tada mi bude najljepše. I u mojoj školi, i u mojem razredu pričala sam o Hrvatskoj. Kako je more lijepo, bistro a kako je sunce toplo, sjajno! Najviše bi željela kad bi mogla sa svojim razredom otići na odmor u Hrvatsku. Ali mama kaže da nemamo toliko mjesta u autu da svu djecu povedemo. Već se sad radujem svom odmoru!

Andrea Lovrić, 4.r., Würzburg

Već je ožujak, a u Münchenu je još uvijek zima.

Dok gledam pahulje ispred moga prozora, otvorenih očiju počinjem sanjati...

Sunce, more, vreli pijesak na plaži.....

Na bijelome brodu plovimo od otoka do otoka. Kad zaronim u bistru plavu vodu vidim račiče i raznolike školjkice. Onda legnem na sunce i zatvorim oči... Čujem samo šum mora i galebove... O kako mi lijepo šapuće moja Hrvatska...

David Pekez 3.razred, München

Kada slušam riječi domovine najdraže mi je sjetiti se moje bake i našeg doma u Velikoj Gorici kraj Zagreba. Mislim i na moje prijatelje i na moju obitelj. Često se čujem s bakom na telefonu.

Isto tako mislim na predivno plavo more, otok Krk, vesele ljude, sunce, toplo vrijeme, malo kiše i puno sladoleda. Obožavam se kupati i igrati u moru. Uvijek imam kamenčić iz mora za uspomenu.

I jos jedna stvar je za mene važna, obožavam nogomet. Volim gledati hrvatsku nogometnu ekipu te je tako Hrvatska uvijek sa mnom i u mom srcu čak i u Njemačkoj. Volim Ivicu Olića, Marija Mandžukića i Danijela Pranjića. Jednom sam vidio Ivicu Olića u avionu, dao mi je svoj potpis i imam sliku sa njim za uspomenu.

To sve visi u mojoj sobi. Kada to vidim mislim na Hrvatsku.

Daniel Braun, 2. r., Unterbaching

Andrea Matijić, 2.r., Dachau

Marina Grgić, 8.r., Traunreut (pozadina)

Njemačka, Bosna ili Hrvatska?

Koja je moja domovina?

Njemačka, tu sam rođen i živim ja
Tu su mi prijatelji i škola.

U Bosnu volim da idem često
Jer tamo na selu sve je ljepo i čisto.

U Hrvatsku kad dođem, super mi je i fantastično

U toplom moru kupam se samo.

Njemačka, Bosna i Hrvatska

Sve je to moja domovina!

Luka Čupić, 4. r., Nürnberg

Lorena i Ela, Rosenheim

Marina Grgic, 8.r., Traunreut

Neufahrn

Kad sam imao dvije godine išli smo u Hrvatsku na more. Moja prve riječi bile su: „Wow, tako veliku vodu još nisam nigdje vidio!“.

Od tada me ta plava i čista voda stalno vuče u Hrvatsku.

Ljudi koje tamo srećem su uvijek nasmijani. Moja mama kaže da je to zbog suna koje sija i grije tu lijepu zemlju.

U prolazu često odmaramo na Plitvicama i ta mješavina vode i šume uvijek me ispunjava. Kada u Njemačkoj ugledam šumu ili vodu odmah mi se srce ispunji toplinom jer pomislim na naše Jadransko more, Plitvice i zelene borove šume.

Zato volim Hrvatsku!

Ona je za mene najljepša zemlja na svijetu!

Damian Pavlović, 3.r., München

Ja živim u gradu Augsburgu i često putujem u Hrvatsku jer je tamo rođena moja mama. Već od malih nogu moja mama je sa mnom pričala hrvatski. Kada idem u grad i čujem moj jezik, okrenem se nekad i poslušam kaj ljudi pričaju. Svaki put kad nekamo putujemo, upoznajem nove riječi i prirodne ljepote domovine moje majke. Ako niš ne razumijem, onda pitam svoju mamu. Ona mi sve objasni i rekla mi je da kod nas u Hrvatskoj ima jako puno narječja. Jedan primjer iz našeg doma; kad ja nešto pričam s mamom i ona to ne razumije onda pita „Kaj?!“, a tata viče iz druge sobe „Ne zovem se Kaj nego Silvio!“ Onda se svi skupa smijemo! Ja sam sretna da mogu pričati još jedan lijepi jezik!

Emily Schlums, 6.r., Augsburg

Kad poslušam glas svoga srca, onda mislim na Hrvatsku. Mislim na baku Luču i sve Božiče provedene kod nje. I već se sada radujem idućem Uskrsu u Hrvatskoj. Uskršnji doručak uvijek je nešto posebno. Svi se okupimo za stolom i molimo zajedno, a onda se jedu ona posebna jela kojih ima samo za Uskrs. Bit će opet domaće posvećene šunke i onog mirisnog kruha što ga baka sama pravi. Poslije ćemo tražiti skrivene korpice po vrtu. U njima su šarena jaja i slatkiši za nas djecu. Onda idemo na misu gdje pjevamo lijepe pjesme na hrvatskom jeziku. Ja ne znam sve napamet pa neke čitam iz molitvenika. Jako sam sretna da znam čitati i govoriti hrvatski jer iako živim u Njemačkoj, Hrvatska je moja domovina.

Lea Pekez, 2.r., München

Kolbermoor

Barbara Bočkaj, 4.r., Nürnberg

(pozadina)

Patricia Ivanešić, 10.r., Traunreut

Patricia Ivanešić, 10.r., Traunreut

Ivana Marić, 5.r., München

Landsberg am Lech

Moje Jadransko more,
plavo i duboko
i sunce gora Učke moje.

Voljena zastava moja,
velika, šarena i kockasta
u mojem srcu
ćeš uvijek ostati ista.

Kad čujem pjesme naše,
kad čujem jezik naš,
na kuću moju me podsjeća.

U mislima mojim
vidim kamik bijeli,
vidim susjede svoje,
vidim Davida, tamo su moji
prijatelji.

Draga Hrvatsko,
u tebi je lijepo ljeto,
u tebi je lijepa zima,
grije li vruće sunce
puhne li jaka bura,
u tebi osjećam se uvijek „super“!

Romina Adriana Petrc, 3.r,
München

Jednog sunčanog petka ja sam krenula na vjeronauk za krizmanike. Uputila sam se prema stanici i tamo sam sačekala nekoliko minuta bus. Nakon par minuta bus je došao i ja sam sjela na zadnje sjedalo, tamo sam odmah izvadila svoju omiljenu knjigu i počela je čitati. Ja sam se uživjela u knjigu i odjednom sam čula glasove koji su pričali na hrvatskom. Bili su to neki mladi dečki. Oni su sjeli jedno sjedište ispred mene i počeli pričati viceve o plavušama. Ja sam i dalje čitala knjigu ali se nisam mogla dobro koncentrirati jer je bilo jako smiješno ono što su oni pričali. Ja sam, na žalost, morala na slijedećoj stanici izaći i nisam mogla dalje slušati riječi domovine.

Katarina Blažević, 6.r., Augsburg

Radujem se svakom školskom odmoru, a najviše ljetnom kada mama kaže da idemo u Hrvatsku. Najčešće posjećujemo Zadar jer u njemu živi moj djed, a imam i prijatelje Dominika i Nou s kojima se rado igram. Preko dana se kupamo, a navečer prošetamo do Vodenih orgulja koje ima samo Zadar. Volim more, školjke, sunce, a to sve ima moja Hrvatska.

Antonio Lukenda, 2.r., Würzburg

Imam dvije domovine: Hrvatsku i Njemačku. Zato ja pričam dva jezika. Ja se sjetim Hrvatske kad čujem hrvatsku muziku i kad jedem ribu. Ja skoro razumijem sve na hrvatskom, ali kad ne razumijem ja pitam tatu ili mamu. Kad neku riječ ne razumijem ja pitam baku ili didu. Volim pričati hrvatski, ali moja sestra to ne voli jer uvijek kaže da ga pričam smiješno.

Patricia Ramljak, 5.r., Gersthofen

Ivan Janjiš, 3.r., München

IGRA I GLUMA KAO METODE UČENJA

Učitelji Hrvatske nastave u inozemstvu svakodnevno se susreću s mnogim izazovima. Ti se izazovi sastoje od kombinacije pedagoških, metodičkih, didaktičkih, odgojnih i komunikacijskih elemenata. Sastav grupa po razinama koje se sastoje svaka od četiri razreda, a često su te razine zbog svakojakih okolnosti i pomiješane, čini ovu nastavu vrlo dinamičnom i za učitelja izrazito izazovnom. Ako k tomu spomenemo i različite razine znanja hrvatskog jezika kao i različite govorne idiome, nameće se pitanje kako uspješno približiti učenicima sadržaj kurikula.

Odgovor na to pitanje je individualan i svaki ga učitelj u komunikaciji i suradnji s drugim učiteljima i pedagozima treba naći sam za sebe. Ako ćemo krenuti od premise da je svaki čovjek individualan, onda je i svaki učitelj poseban i prenosi znanje i zadatke kurikula na svoj posebni način koji se treba prilagoditi svakoj pojedinoj grupi.

U svom radu u Hrvatskoj nastavi
30 LIJEPA NAŠA

primijetila sam da je djeci potrebno približavati sadržaje kroz igru, a jedan od načina igre je i gluma. To sam primijetila kroz jednu učenicu trećeg razreda koja je jako slabo vladala hrvatskim jezikom, a k tome je imala i jezičnu blokadu. Od nje prvih pola godine nisam čula niti jednu hrvatsku riječ do dana kada smo na nastavi čitali strip Durica i kada smo se podijelili po ulogama i počeli glumiti. Primijetila sam da se učenica opustila, imala je jednu od glavnih uloga i jezična blokada je jednostavno nestala. Od tada je puno lakše govorila, sram zbog lošeg hrvatskog je nestao i ona je počela sa mnom komunicirati na hrvatskom jeziku. Ovaj primjer mi je bio putokaz za daljnji rad.

Razumljivo je da se način rada treba prilagoditi i uzrastu učenika. Nedavno sam u grupi druge razine (peti do osmi razred) imala i jednu konfliktnu situaciju s kojom sam se odlučila nositi na sličan način. Držim da je u ljudskim odnosima najvažnija zdrava komunikacija, a posebno je u konfliktnim situacijama

bitno da se sudionici razumiju. Odnosi među ljudima su vrlo složeni i svaku situaciju pojedini čovjek percipira na svoj način. Rješenje konfliktne situacije nije moguće ako se u obzir ne uzme viđenje svih. Na taj se način razvija fleksibilnost u komuniciranju.

U konkretnoj sam situaciji učenike pozvala da se stave u položaj drugoga s njegovim načinom mišljenja i reagiranja i da iz tog stanja vide spomenutu situaciju. Svaki učenik je dobio zadatak da „bude“ netko drugi i da samom sebi napiše pismo o tome kako se on (kao netko drugi) osjećao u spornoj situaciji. (Skupina autora, *Igrom do sebe*, Alinea, 2007., Zagreb, 61.str.) Nakon toga smo vodili kratak razgovor iz nove perspektive i učenici su dobili zadatak da za idući susret napišu još jedno pismo, ovaj put iz nove, sad proširene perspektive.

Hrvatska nastava u inozemstvu je specifična i po sadržaju. Ne postoji određeni plan i program kojeg se

učitelj mora držati, već smjernice koje su dane u obliku tema koje bi bilo poželjno obraditi. Kurikul je tu kao okvir za sadržaj nastave koji učitelj može proširivati ili sužavati, ovisno o razini znanja i sastavu grupe. Ovakav oblik pruža učiteljima široku slobodu pri odabiru tema, a time i veliku odgovornost kao i opasnost od prevelike raspršenosti tema.

Da bih izbjegla potencijalnu kaotičnost sadržajne slobode, odlučila sam jednoj grupi druge i treće razine ponuditi da sami biraju teme koje ih zanimaju. Teme koje su učenici predlagali podudarale su se s temama iz kurikula (gramatika, pravopis, geografija, povijest, kultura...)

Ovakav način rada omogućava učenicima da sami odlučuju o planu rada te ih poziva da budu odgovorni za znanje koje žele steći tijekom nastave, a lista tema na kraju školske godine jasno ukazuje jesu li očekivanja ostvarena i koliko su sami učenici tome pridonijeli.

Naši učenici, podijeljeni na razine, čine jedan neuobičajeni „razred“. Česta je situacija da učenici ne pohađaju iste matične škole, a ponekad čak niti ne dolaze iz istog mjesta. Zbog tog je razloga bitno raditi i na jednom vidu grupne povezanosti jer se učenici viđaju

samo jednom tjedno. Povezano s time sam na jednom satu pozvala učenike da svatko na papiriće napiše po jednu pozitivnu osobinu za svakog učenika koju je opazio tijekom naših susreta. Papirići s imenima svakog učenika poslani su u krug dok svatko za svakoga nije napisao po jednu pozitivnu poruku. Nakon toga je svaki učenik pročitao poruku koja mu se najviše sviđala i ako je htio, objasnio nam zašto mu je baš ta poruka bila najdraža.

Opisane i slične igre razvijaju osjećaj zajedništva i pripadnosti koji su nužni da bi grupa mogla uspješno djelovati.

Knjiga koja mi je dala ideju za ovakav rad je priručnik *Igrom do sebe* (Skupina autora, Alinea, 2007., Zagreb) iz kojeg sam dobila vrlo korisne i vrijedne smjernice za ovakav način rada.

Rad kroz igru, odnosno glumu, smatram vrlo djelotvornim jer sadrži značajne sociološke, psihološke i pedagoške uloge. Riječima Medine Jusić Softić; sociološka uloga igre sastoji se u razvijanju društvenosti kod djece u kolektivnim igrama, usvajanju pravila igre, poštivanju normi ponašanja u igri, uvažavanju drugih suigrača i dr. Druženjem sa drugima, dijete komunicira sa njima, upoznaje ih, uči od njih, što će mu kasnije mnogo pomoći u komunikaciji sa drugom

djecom, ali i odraslima. Psihološka uloga igre sastoji se u tome da kroz igru dijete vježba i izoštrava svoju percepciju (opažanje), razvija maštu, mišljenje, kreativnost, vježba memoriju, ali i izražava svoje emocije. Kroz igru djeca najviše doživljavaju radost, zadovoljstvo, ushićenje, razdraganost, ali nerijetko i ljutnju. Igra pomaže djeci kao *emocionalni ventil* u praznjenju kako energije, tako i osjećanja. Pedagoška uloga igre se ogleda u razvijanju pozitivnih osobina ličnosti kod djece: spretnosti, izdržljivosti, strpljivosti, snalažljivosti, ustrajnosti, zatim razvijanju natjecateljskog duha, poštovanja drugih, samopoštovanja, te moralnih osobina ličnosti.

Naravno da se u radu s djecom treba kombinirati mnogo različitih pristupa i metoda. Zbog toga smatram da je potrebno dijeliti i razmjenjivati iskustva učitelja i pedagoga radi što uspješnijeg i ispunjenijeg rada s učenicima.

Suzana Suman,
učiteljica Hrvatske nastave u Bavarskoj

OKRUGLI STOL O POLOŽAJU NASTAVE HRVATSKOGA JEZIKA I KULTURE U REPUBLICI AUSTRIJI

9. ožujka 2013. u Konzularnom odjelu Veleposlanstva Republike Hrvatske (VRH) u Beču održano je izlaganje o položaju nastave hrvatskoga jezika i kulture u Republici Austriji. Okruglom stolu nazočili su Gordan Bakota, veleposlanik RH u RA, dr. sc. Zdenka Weber, ministrica-savjetnica, Branimir Lončar, ministar-savjetnik, Ljubica Tadić, povjerenica RH za suradnju u obrazovanju u RA, Željko Batarilo, Hrvatski svjetski kongres, voditelj projekta, koordinator HN u Austriji Dragutin Bregant, koordinator Hrvatske nastave u Bavarskoj, dr. sc. Tado Jurić i koordinatorica Hrvatske nastave Ulm, prof. Marija Lončar.

Gospodin Bakota je u pozdravnom govoru istaknuo da se u području hrvatskog jezika u proteklom periodu učinilo jako puno te naglasio da se aktivnosti vezane uz aktualnu problematiku (transformacija nastave BKS, Bosnisch/Kroatisch/Serbisch, u

nastavu hrvatskoga jezika i kulture po modelu kakav je primjerice zastupljen u SR Njemačkoj) nastavljaju uz potpunu podršku VRH-a.

Gospođa Tadić u svom izlaganju navodi da je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH očekivalo da će austrijska strana znati i moći prepoznati spremnost hrvatske strane na suradnju, prvenstveno kroz međunarodne projekte u kojima osobno sudjeluje i koje potiče. Pretpostavljalo se da će se kroz napore, koji se ulažu u tom pogledu, senzibilizirati austrijska strana za stvarne probleme vezane uz pitanje hrvatskoga jezika u Austriji (minimalno, ispitivanje mogućnosti za organizaciju homogene nastave). No, iako je suradnja s austrijskim Saveznim ministarstvom obrazovanja, umjetnosti i kulture (BMUKK-om), barem što se projekata tiče, na zavidnoj razini, za suradnju u području hrvatskog jezika to se, nažalost, nikako ne može reći.

Za vrijeme proteklih razgovora s predstavnicima BMUKK-a, povjerenica za obrazovanje ukazivala je na obvezu i potrebu ispunjavanja odrednica Programa suradnje iz 2010.-2012. godine u području homogene nastave hrvatskog jezika, preuzetu njegovim potpisivanjem. Naglašavala je i da se hrvatski jezik već nalazi u okviru austrijskog sustava, i to u Gradišću kao gradišćanski hrvatski jezik, te predlagala da se ponudi i izvan Gradišća kao strani jezik. S obzirom na to da je u prosincu 2012. godine potpisan novi Program suradnje iz područja kulture i obrazovanja, hrvatska se strana nada da će nam njegova uspješnija formulacija ići u prilog. Lj. Tadić iznijela je i nekoliko pozitivnih primjera iz prakse. Tako je, primjerice, u Tirolu zahvaljujući dugogodišnjem angažmanu gospodina Grošanića, predstavnika roditelja i učitelja, hrvatska materinska nastava našla svoje mjesto u austrijskom obrazovnom sustavu. Hrvatski jezik

Broj nastavnih mjesta, učitelja i učenika u hrvatskoj nastavi u inozemstvu na polugodištu šk. god. 2011./2012.

država	nastavna mjesta	učitelji	učenici
Argentina	2	1	120
Austrija	3	2	239
Belgija	6	2	117
Crna Gora	2	1	47
Čile	4	1	105
Francuska	11	4	170
Irska	1	1	12
Italija	8	3	175
Luksemburg	1	1*	0
Makedonija	4	1	50
Nizozemska	4	2	98
Norveška	1	1	32
Njem. – Bavarska	30	7	479
Njem. – Berlin	7	3	181
Njem. – Hamburg	10	3	288
Njem. – Hessen	15	3	313
Njem. – Mannheim	25	8	592
Njem. – Stuttgart	52	13	966
Njem. – Ulm	28	8	555
Njemačka – ukupno	167	45	3374
Rumunjska	4	1	250
Rusija	1	1	25
Slovačka	5	1	68
Slovenija	4	1	85
Srbija	8	3	367
Švicarska	91	21	1450
Velika Britanija	1	1	21
UKUPNO	328	93	6805

*u Luksemburgu radi učitelj iz Belgije

Izvor: *Skupina autora (priređili Ante Bežen i Milan Bošnjak): Hrvatska nastava u inozemstvu. Priručnik za učiteljice i učitelje. Zagreb, 2012., S. 17.*

u Grazu već dugi niz godina predaje kolega Ante Vidak u okviru austrijskog sustava (BKS je razdvojen). Kolegica Blaženka Perković predaje hrvatski jezik u dvojezičnoj nastavi u Grazu. Za organizaciju i opstanak hrvatskog jezika u oba slučaja, kako navode učitelji, presudan je bio interes roditelja. Za svaku je pohvalu i projekt "Hrvatska dječja škola" u Beču. Osnovala ju je Austrijsko-hrvatska kulturna udruga Anno 93. G. Bregant u Linzu je svojim zalaganjem postigao da njegovi učenici na kraju školske godine dobivaju potvrdu o pohađanju materinske nastave hrvatskoga jezika, iako radi u sustavu BKS-a. Gđa Lj. Tadić zaključila je da je rad na poboljšanju položaja hrvatskog jezika vrlo kompleksan i da treba uključivati aktivnu suradnju MZOS-a VRH-a, HKM-a te hrvatskih udruga, jer se isključivo na taj način može očekivati neki uspjeh.

Gospodin Batarilo predstavio

je dostignuća te iznio najnovije statističke podatke o broju Hrvata u Austriji (rođenih, doseljenih, sa i bez austrijskog državljanstva). Navedeno je da ima 13.000 hrvatskih učenika, a da je po nekim procjenama samo njih 700 zastupljeno u nastavi BKS-a koja inače broji 11.000 učenika. G. Batarilo je objavio rezultate ankete po gradovima i izjavio da se nada kako će Program suradnje omogućiti otvaranje homogene nastave hrvatskoga jezika. Naglasio je važnost daljnjih koraka u anketi. Istaknuo je da je anketa Hrvatskog svjetskog kongresa dokaz da postoji velik interes za homogenu nastavu hrvatskoga jezika i kulture.

G. Bregant je govorio o trenutnom stanju i o poteškoćama s kojima se susreću učitelji materinske nastave na području Austrije. Predložio je osnivanje Udruge učitelja kao i njeno registriranje u svrhu lakše komunikacije prilikom budućih razgovora s austrijskom stranom.

Koordinator Hrvatske nastave Bavarska, Tado Jurić, prikazao je prezentaciju „Organizacija HN u SRNJ“. Hrvatsku nastavu u SR Njemačkoj organizira i financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske. U Saveznoj Republici Njemačkoj upisano je 3400 učenika na 167 nastavnih mjesta, a nastavu izvodi 45 hrvatskih učitelja (vidi tablicu). Osim u nastavi, učitelji su angažirani u mnogobrojnim aktivnostima i projektima s dugogodišnjom tradicijom, o čemu su svjedočile i mnogobrojne fotografije.

Koordinatorica Hrvatske nastave Ulm, Marija Lončar, nazočne je upoznala s ulogom Centra hrvatske nastave u Stuttgartu, osnovanog 2009. godine kao i s njegovim osnivačima. Centar nije osmišljen za korištenje samo učenicima, učiteljima i roditeljima, nego obiluje i mnogim predavanjima i kulturnim događanjima.

REPUBLIKA HRVATSKA NA PUTU U PUNOPRAVNO ČLANSTVO U EUROPSKOJ UNIJI

Od samog početka integracijskog procesa u Europi, tijekom kojeg je stvorena Europska unija u svom današnjem obliku, postojala je mogućnost da svaka europska država zatraži članstvo u Europskoj uniji. S vremenom je EU pobliže definirala uvjete koje moraju ispunjavati kandidati za članstvo, tako prema članku 49 Ugovora o Europskoj uniji, koji danas uređuje to pitanje, zahtjev za članstvo može podnijeti svaka europska država čije uređenje počiva na načelima poštivanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštivanja ljudskih prava te prava manjina. Na sastanku Europskog vijeća u Kopenhagenu, održanom u lipnju 1993. godine, postavljena su tri kriterija (tzv. **Kriteriji iz Kopenhagena**) koje svi budući kandidati moraju ispunjavati prije primanja u punopravno članstvo EU-a. To su:

1. **POLITIČKI:** stabilnost institucija koje osiguravaju demokraciju, vladavinu prava, poštivanje ljudskih prava i prava manjina i prihvaćanje političkih ciljeva Unije;

2. **GOSPODARSKI:** postojanje djelotvornog tržišnoga gospodarstva te sposobnost tržišnih čimbenika da se nose s konkurentskim pritiscima i tržišnim zakonitostima unutar EU-a;

3. **PRAVNI:** usvajanje cjelokupne pravne stečevine EU-a (*Acquis communautaire*).

Uspostavljanje odnosa između Republike Hrvatske i Europske unije započinje međunarodnim priznanjem Republike Hrvatske kao nezavisne i suverene države 15. siječnja 1992. godine. Od tada do danas odnosi su se razvijali najprije postupno, da bi se intenzivirali od 2000. godine te slijedom niza koraka doveli do pregovora o pristupanju Hrvatske Europskoj uniji, njihova završetka i potpisivanja Ugovora o pristupanju Europskoj uniji.

Potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju 29. listopada 2001. godine Republika Hrvatska po prvi put stupa u ugovorne odnose s Europskom unijom. To je bio najvažniji formalni korak u procesu približavanja RH Europskoj uniji prije

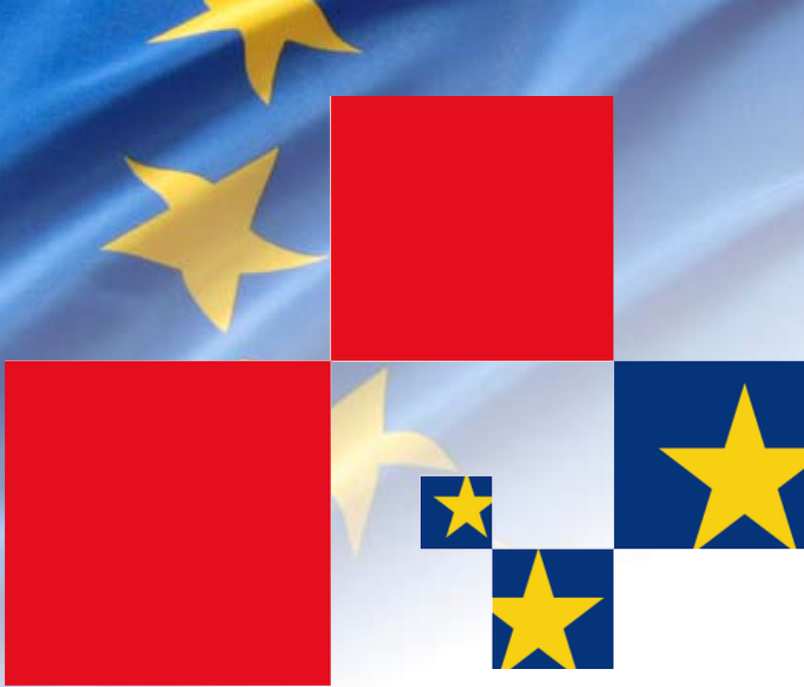
podnošenja zahtjeva za punopravno članstvo, stjecanja

statusa kandidata, pristupnih pregovora i potpisivanja Ugovora o pristupanju Europskoj uniji.

Republika Hrvatska podnijela je zahtjev za punopravno članstvo u Europskoj uniji 21. veljače 2003. godine u Ateni. Status službenog kandidata za punopravno članstvo u Europskoj uniji RH je dobila na zasjedanju Europskog vijeća u Bruxellesu 18. lipnja 2004. godine.

Istodobno s mišljenjem i preporukama, Europska komisija donijela je i tzv. Prijedlog Europskog partnerstva za Hrvatsku u kojem su bili razrađeni kratkoročni i srednjoročni prioriteti za pripreme Hrvatske na putu daljnje integracije s Europskom unijom. Od Hrvatske se očekivalo da na Europsko partnerstvo odgovori pripremom plana s vremenskim rasporedom i pojedinostima o tome na koji način namjerava pristupiti prioritetima iz Europskoga partnerstva. To je u 2004. godini učinjeno revizijom Nacionalnog programa RH za pridruživanje EU -, te definiranjem odgovarajućih mjera koje treba provesti

Slika preuzeta sa: <http://www.eu-pregovori.hr/> (05.06.2013.)

u 2005. godini u Nacionalnome programu za tu godinu. Europska komisija objavila je Pretpristupnu strategiju za Hrvatsku 6. listopada 2004. godine, a njeni glavni elementi za Republiku Hrvatsku su bili:

- Izrađivanje Komisijinih redovitih godišnjih izvješća o napretku Hrvatske u procesu pristupanja EU
- Otvaranje Hrvatskoj pretpristupnih financijskih programa Phare, ISPA i SAPARD
- Uspostava Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje
- Donošenje Okvirnog sporazuma kojim se Hrvatskoj omogućuje sudjelovanje u programima Zajednice.

Europska komisija je 9. studenoga 2005. objavila prvo Izvješće o napretku Hrvatske za razdoblje od travnja 2004. do rujna 2005., u kojem ocjenjuje napredak u područjima ispunjavanja političkih i ekonomskih kriterija za članstvo u EU te sposobnost preuzimanja obveza koje proizlaze iz članstva, osobito u pogledu usklađivanja zakonodavstva.

Objavljeno je još šest takvih izvješća - za 2006., 2007., 2008., 2009., 2010. i 2011. godinu (vidi: www.europa.eu).

Europska komisija 9. studenoga 2005. godine objavila je Prijedlog Pristupnog partnerstva za Hrvatsku, a 20. veljače 2006. godine Vijeće EU-a ga je usvojilo. Pristupno partnerstvo sadržava kratkoročne i srednjoročne prioritete u cilju ispunjavanja kriterija za članstvo, kao što su reforma pravosuđa, borba protiv korupcije, zaštita manjina, rješavanje graničnih pitanja te provedba obveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Nakon što je službeno dobila status države kandidatkinje, idući važan korak u pridruživanju Hrvatske Europskoj uniji je otvaranje pristupnih pregovora, koji su formalno otpočeli **3. listopada 2005.** godine održavanjem prve sjednice međuvladine konferencije između država članica EU-a i Republike Hrvatske, a završili **30. lipnja 2011.** godine. Pregovori o pristupanju čine središnji dio cjelokupnog procesa pristupanja u članstvo Europske unije (o tijeku pregovora vidi: www.mvpei.hr).

Literatura

- [1] *Hrvatska na putu u Europsku uniju: od kandidature do članstva*, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, šesto izdanje, Zagreb, 2012.
- [2] Tado Jurić: *Westbalkan-Erweiterung der EU. Europäisierungsprozess in Bosnien und Herzegowina, Serbien und Kroatien – ein Vergleich*, Verlag Dr. Kovač, Hamburg, 2013.
- [3] *Edukativni letak: Hrvatski sabor i Europska unija*, Hrvatski sabor, www.sabor.hr/lgs.axd?t=16&cid=16708 (05.06.2013)

Ugovor o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji potpisan je 9. prosinca 2011. godine u Bruxellesu, čime je Hrvatska postala država pristupnica. Europski parlament je 1. prosinca 2011. dao pristanak pristupanju Hrvatske Europskoj uniji, a 5. prosinca odobrilo ga je i Vijeće. Građani Republike Hrvatske su na referendumu održanom **22. siječnja 2012.** podržali članstvo Hrvatske u Europskoj uniji s 66,27% glasova ZA. Nakon pozitivnog rezultata referendumu uslijedila je ratifikacija Ugovora o pristupanju u Hrvatskom saboru te parlamentima zemalja članica Europske unije. Prema odredbama Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, kao datum njegovog stupanja na snagu utvrđen je **1. srpnja 2013.** godine.

05.06.2013.

Slika preuzeta sa: de.123RF.com (05.06.2013.)

O preprekama na putu hrvatskog članstva u EU vidi detaljno u: Tado Jurić: *Westbalkan-Erweiterung der EU. Europäisierungsprozess in Bosnien und Herzegowina, Serbien und Kroatien – ein Vergleich*, Verlag Dr. Kovač, Hamburg, 2013. (S. 444)

Benjamin Bastalić, 1.r., Unterhaching

Tobias Weber, 3.r., München

NOGOMETNI TURNIR

Nogometni turnir za djecu polaznike hrvatske nastave, kao već tradicionalna sportska manifestacija Hrvatske škole, održava se 6.srpnja 2013 u Waiblingenu.

Ukoliko Vas zanimaju postignuti rezultati, posjetite internetsku stranicu www.hrvatska-nastava-stuttgart.com

Gabriel Slipac
1e

Gabriel Slipac, 1.r., München

Ivan Rakitić

Leonarda Pustabija, 1.r., München

Mario Mandžukić

Antonio Brnadić, 1.r., Dachau

Nikolina Đurić, 2.r., Dachau

Borna Ravlić, 2.r., München

Damian Pavlović, 3.r., München

ISPECI, PA RECI

Kazalište slijepih i slabovidnih „Novi život” gostovalo je 11. studenog 2012. u HKM u Münchenu. Odigrali su predstavu za djecu “Ispeci, pa reci”.

U 40-ak minuta smjestilo se pet kratkih priča usko povezanih sa pet poslovice kojima se često

služimo: Um caruje, snaga klade valja; Lijepa riječ sva vrata otvara; Gdje čeljad nije bijesna, ni kuća nije tijesna; Bolje spriječiti nego liječiti i Tko drugom jamu kopa, sam u nju pada. Sve te mudroljive bijahu začinjene s mnogo lude igre, skakanja i smijeha.

“Novi život” je najstarije kazalište slijepih i slabovidnih u svijetu, organizator jedinog festivala kazališta slijepih – BIT, dobitnik Zlatnog lava 2007., te prvak svijeta u razbijanju predrasuda prema osoba s invaliditetom.

KOKO U AUGSBURGU

U nedjelju, 12. svibnja 2013., održala se projekcija hrvatskog dječjeg filma Koko i duhovi u prostorima HKM Augsburg. Režirao ga je Daniel Kušan 2011. godine. Adaptiran je prema knjizi autora Ivana Kušana istoimenog naziva. Učenici su se već susretali sa Kokom u hrvatskoj nastavi kroz lektire i štiva ali su sad imali prigodu vidjeti ga na velikom platnu. Film Koko i duhovi progovara o zgodama i nezgodama Ratka Milića Koka koji se seli iz sela u grad

gdje stječe nove prijatelje, no kada zapadne u nevolju, zatražit će pomoć onih “starih”. Film će pokušati odgovoriti na pitanje postoje li duhovi i hoće li Koko uz pomoć svojih prijatelja razriješiti misterij smrti starih škrtca Vinceka.

Poslije filma uslijedilo je ugodno druženje roditelja, baka, djedova, prijateljica, prijatelja, učenica, učenika te učiteljice Suzane uz jelo i piće.

Unterhaching

Nürnberg

Ivan Janjiš, 3.r., Muenchen

REGENSBURG

Ja živim u gradu Regensburgu, koji se nalazi na rijeci Dunavu. Regensburg je osnovan za vrijeme Rimskog carstva i nazvali su ga Castra Regina. U centru grada se nalazi puno povijesnih znamenitosti koji privlače sve više turista. Najpoznatije znamenitosti su Kameni most (Steinerne Brücke) iz 12. stoljeća, katedrala Sv. Petra, Porta Praetoria iz rimskog doba, lijepi Stari grad, koji je super za ići na kavu, u šoping ili samo za šetnju svakog godišnjeg doba.

U Regensburgu i okolici živi oko 1000 Hrvata koji se rado okupljaju nedjeljom na hrvatskoj misi. Osim Hrvatske katoličke misije, Hrvatske kulturne zajednice, ogranka Hrvatske demokratske zajednice (HDZ) i Nogometnog kluba "Hrvatska". U mom gradu od 2008. godine imamo i Hrvatsku nastavu utorkom i četvrtkom kod gospodina Pave Kovačevića. Na hrvatsku nastavu svakog utorka i četvrtka dolaze učenice i učenici ne samo iz Regensburga nego i okolnih mjesta.

Lucija Galešić, 10.r., Regensburg

SLAVONSKI BROD

Moj najljepši grad je Slavonki Brod. Najljepši dio grad mi je trg koji nosi ime hrvatske spisateljice Ivane Brlić-Mažuranić. Na tom trgu najljepša mi je fontana.

Borna Ravlić, 2.r., München

POREČ

Poreč, moj najljepši grad na svijetu, mali je grad smješten na zapadnoj obali Istre. Mnogo turista, posebice u ljetnim mjesecima, posjećuje ovaj grad. Ono po čemu je on poznat i zanimljiv turistima je njegov stari grad u kojem je još u 6. stoljeću izgrađena Eufrazijeva bazilika. Ova bazilika nalazi se na popisu UNESCO-ve svjetske kulturne baštine. U starom dijelu grada također se nalazi i Dekumanova ulica, najstarija ulica grada Poreča. Sam stari grad napravljen je na poluotoku i mene izgledom podsjeća na Veneciju. Riva uz stari grad je lijepo mjesto za šetanje i odmaranje. Poreč ima puno lijepih plaža, a jedne od najljepših, na kojima se ja i vrlo rado kupam su Plava i Zelena laguna. Svake godine jedva čekam ljetne praznike kako bih mogao uživati u čarima grada Poreča.

Jan Luka Ponjević, 8.r., Dachau

Angela Đurašinović, 1.r., München

Leonardo Kvulik, 2. r., Dachau

SPLIT

Meni je Split najljepši grad u Hrvatskoj. Velik je to grad, drugi po veličini u našoj domovini. Split sam posjetila za praznike. Vidjela sam Dioklecijanovu palaču u koju smo ušli kroz „zlatna vrata“. Tako zovu sjeverni ulaz u palaču. Prošli smo i pored velikog kipa Grgura Ninskog i dodirnuli za sreću njegov, već izlizani, palac. Nakon toga stigli smo na Peristil, mali trg koji se nalazi ispred Crkve sv. Duje. U grad dolazi puno turista koji mogu kroz splitske podrume doći na samu rivu koja je prostrana i bijela. Na njoj se smjestilo puno kafića, palmi i cvijeća.

Lijepo mi je provoditi vrijeme na njoj i u daljini promatrati Jadransko more i prekrasne hrvatske otoke.

Lucia Ponjević, 7.r., Dachau

MÜNCHEN

München je moj najljepši grad. U njemu ima puno mogućnosti za zabavu. Može se ići na bazen, u kino, na kuglanje ili samo u kupovinu. U Münchenu ima puno zelenila. Ono što mi se jedino ne sviđa u gradu je to što se uvijek jako puno toga gradi. To je bučno i ometa me pri učenju ili uživanju u šetnji gradom. Jako volim ići na Oktoberfest, koji na cijelome svijetu postoji samo u Münchenu. Ponekad znam posjetiti i Viktualienmarkt, gdje uvijek možeš kupiti svježe voće, povrće ili bilo što ti treba, Allianz Arenu, dvorac Nymphenburg ili Frauenkirche.

Lea Gajić, 5.r., Muenchen

NAŠA NASTAVNA MJESTA

Raspored od rujna 2013. godine

Na području Bavorske se u školskoj godini 2012./2013. nastava na hrvatskom jeziku u organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske održava u poslijepodnevnom terminu od 14.00 do 17.00 sati u školama:

Augsburg

Ponedjeljak: St.Georg Volksschule, Auf dem Kreuz 25, 86152 Augsburg

Utorak: Wittelsbacher Volksschule, Elisenstr. 5, 86159 Augsburg

Srijeda: Volksschule Augsburg Centerville – Süd, Columbusstr. 12, 86156 Augsburg

Bad Reichenhall

Utorak: Karlsgymnasium, Salzburger Straße 28, 83435 Bad Reichenhall

Buchloe

Ponedjeljak: Hauptschule Buchloe, Münchener Straße 22, 86807 Buchloe

Dachau

Utorak: Grundschule Dachau-Ost, Anton-Günter-Straße 3, 85221 Dachau

Freising

Ponedjeljak: Hauptschule Lerchenfeld, Moosstr. 46, 85356 Freising

Gersthofen

Ponedjeljak: Zentrum Oscar-Romero, Kirchplatz 2, 86368 Gersthofen

Ingolstadt

Petak: Grundschule Auf der Schanz, Auf der Schanz 28, 85049 Ingolstadt

Kolbermoor

Petak: Mangfallschule, Rainerstr. 2, 83059 Kolbermoor

Landsberg am Lech

Utorak: Fritz-Beck-Hauptschule, Johann-Ferstl-Straße 16, 86899 Landsberg am Lech

Landshut

Srijeda: Carl-Orff-Volksschule Landshut (Grundschule), Lortzingweg 8, 84034 Landshut

Meitingen

Petak: Hauptschule Meitingen, Hauptstr. 35, 86405 Meitingen

Memmingen

Srijeda: Edith-Stein-Schule, Kneippstr. 22, 87700 Memmingen

München

Ponedjeljak: Grundschule an der Plinganserstraße 28, 81369 München (**Harras**)

Rupprecht-Gymnasium München, Albrechtstr. 7, 80636 München (**Neuhausen**)

Srijeda: Thomas-Mann-Gymnasium, Drygalski Allee 2, 81669 München (**Forstenried**)

Volksschule an der Kirchenstraße 11, 81675 München (**Heidhausen**)

Maria-Ward-Gymnasium, Maria-Ward-Str. 5, 80638 München (**Nymphenburg**)

Četvrtak: Grundschule an der Hugo-Wolf-Straße 70, 80937 München (**Harthot**)
Weißenseeschule, Weißenseestr. 45, 81539 München (**Obergiesing**)

Nersingen

Četvrtak: Anton Miller Volksschule, Klassenhartweg 2, 89278

Neufahrn

Petak: Volksschule am Fürholzer Weg, Am Fürholzer Weg 5, 85375 Neufahrn

Nürnberg

Ponedjeljak, utorak i četvrtak: Wiesenschule, Wiesenstr. 68, 90443 Nürnberg

Poing

Utorak: Grundschule an der Karl-Sittler-Straße, Karl-Sittler-Straße 12, 85586 Poing

Regensburg

Utorak i četvrtak : Von der Tann Schule, Von der Tann Str. 27, 93047 Regensburg

Rosenheim

Srijeda: Mittelschule am Luitpoldpark, Wittelsbacher Str. 16, 83022 Rosenheim

Straubing

Petak: St. Josef Grund-Hauptschule, Von Leistner Str. 40, 94315 Straubing

Traunreut

Četvrtak: Traunreut Süd Sonnenschule, Pestalozzistr. 14, 83301 Traunreut

Unterhaching

Petak: Grundschule an der Jahnstraße 1a, 82008 Unterhaching

Weilheim

Ponedjeljak: Grundschule an der Ammer, Lohgasse 17, 82362 Weilheim

Würzburg

Četvrtak: VS Würzburg - Stadtmitte, Hofstr. 16, 97070 Würzburg

Augsburg

München

Nürnberg

München

Würzburg

Nersingen

Rosenheim

Traunreut

Nürnberg

München

München

Bad Reichenhall

Memmingen

Augsburg

Unterbaching

München

Kolbermoor

Dachau

Freising

Gersthofen